

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

‘Επανάχρηση παλιού γενικού νοσοκομείου Χανίων’

Διπλωματική εργασία του φοιτητή Ρέλια Γιώργου

Η επανάχρηση του κτιριακού συγκροτήματος του παλαιού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Χανίων στην περιοχή της Αμπεριάς αποτελεί ένα φλέγον ζήτημα για την Χανιώτικη Κοινωνία. Η χρήση που επιλέγεται για την περιοχή μελέτης είναι αυτή της διαμόρφωσης Κοινωνικών Κατοικιών κατά το μεγαλύτερο μέρος της (μέρος του Ισογείου επιπέδου και το σύνολο των υπόλοιπων επιπέδων), η δημιουργία ενός Βρεφονηπιακού σταθμού, ενός café-bar, ενός mini market, ενός σύγχρονου Γυμναστηρίου, ενός Φυσικοθεραπευτηρίου, η δημιουργία μιας ζώνης περιπάτου-αναψυχής καθώς και η διαμόρφωση μιας ανισοϋπούς διπλουπούς πλατείας. Απώτερος σκοπός της επέμβασης είναι η δημιουργία ενός αυτόνομου υγιούς κοινωνικού κυττάρου, ενός χώρου εκτόνωσης για την ευρύτερη περιοχή τα οποία θα παίξουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην αισθητική και ποιοτική αναβάθμιση της 'ξεχασμένης' από την πολιτεία γειτονιάς. Επίσης επιλέγεται η διατήρηση όσο δυνατόν περισσότερου μέρους του υφιστάμενου κελύφους δεδομένου ότι η κατεδάφιση και μεταφορά των αδρανών υλικών θα συντελούσε δραματικά στην ρύπανση του περιβάλλοντος (μεγάλος όγκος απορριμμάτων) και γιατί επιδιώκεται να διατηρηθεί η συνέχεια του αστικού τοπίου στο τμήμα της πόλης.

Σε ότι αφορά τον περιβάλλοντα χώρο αυτός διαμορφώνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να λειτουργήσει ως συνέχεια-προέκταση του αστικού ιστού στην περιοχή μελέτης (Προέκταση του υφιστάμενου πεζοδρόμου της οδού Διγενή Ακρίτα), θέτοντας έτσι αλλά και διαμορφώνοντας ένα νέο όριο της υφιστάμενης πεζοδρόμησης. Ακόμη με αυτήν την σχεδιαστική χειρονομία επιτυγχάνεται η απόδοση δημοσίου χαρακτήρα σε ένα μεγάλο μέρος της περιοχής μελέτης και η ελεύθερη προσέλευση από το κοινό στον περιβάλλοντα χώρο όπου πλέον παύει να έχει το υφιστάμενο σκληρό και απροσπέλαστο όριο (λιθοδομή) διαμορφώνοντας και αποδίδοντας έναν ενιαίο χώρο με όρους Χαρακτήρα Γειτονιάς. Τέλος, η δημιουργία μιας δευτερεύουσας ζώνης περιπάτου δίνει την δυνατότητα προσπελασιμότητας και προσβασιμότητας περιμετρικά αλλά και εσωτερικά σε κάθε σημείο του περιβάλλοντα χώρου με απώτερο σκοπό ο αποδέκτης να βιώνει καθημερινά την εμπειρία και να οικειοποιείται τις κοινωφελείς παρεχόμενες χρήσεις.

Κάνοντας μια σύντομη αναφορά στις μονάδες κατοίκησης αυτές αποτελούνται από τρεις τύπους προκειμένου να καλύψουν τις στεγαστικές ανάγκες της εκάστοτε οικογένειας. Έτσι διαμορφώνεται ένας τύπος duplex με κύρια χαρακτηριστικά αυτά της μεταβλητότητας και ενός ενιαίου ισογείου επιπέδου προκειμένου ο ένοικος να μπορέσει να διαμορφώσει το εσωτερικό σύμφωνα με τις δικές του ανάγκες και απαιτήσεις. Ένας δεύτερος τύπος simplex με πατάρι ανταποκρίνεται στη στέγαση ολιγομελούς οικογένειας, εμφανίζοντας τα χαρακτηριστικά της μεταβλητότητας, της ζωνοποίησης και της διαμπερότητας (Βοράς-Νότος). Τέλος, ένας τύπος triplex διαμορφώνεται με απώτερο σκοπό να στεγάσει μια πολυμελή οικογένεια έχοντας ως κύρια χαρακτηριστικά του αυτά της οπτικής επαφής στο σύνολο των ημιιδιωτικών του χώρων (μέσω αιθρίων) και της εσωτερικής στρέψης του ορθοκανονικού συστήματος σχεδίασης (εμφανής χειρονομία επέμβασης στο εσωτερικό).

Το πρώτο Νοσοκομείο, Συμβολή των οδών Χάληδων και Ζαμπελίου

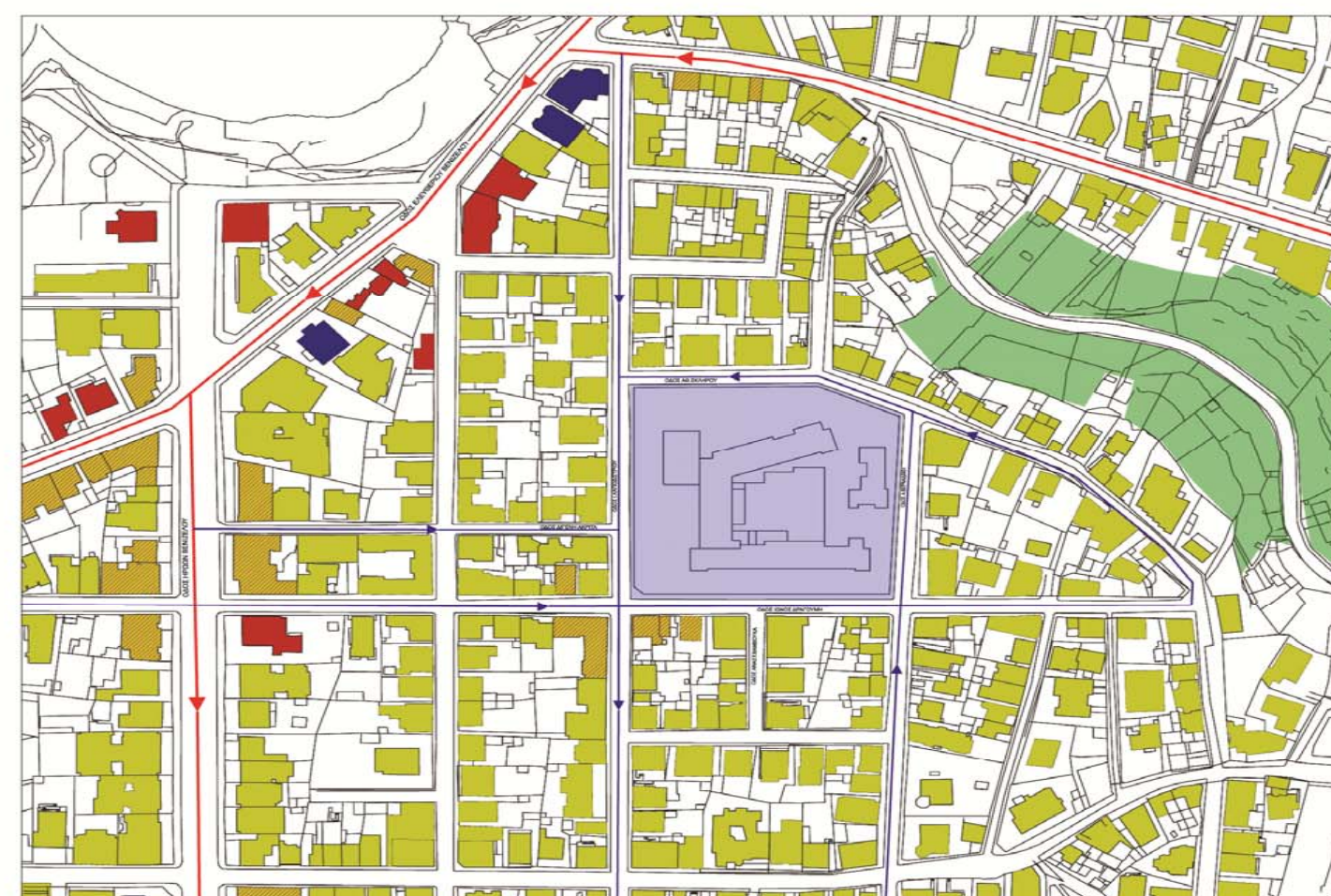
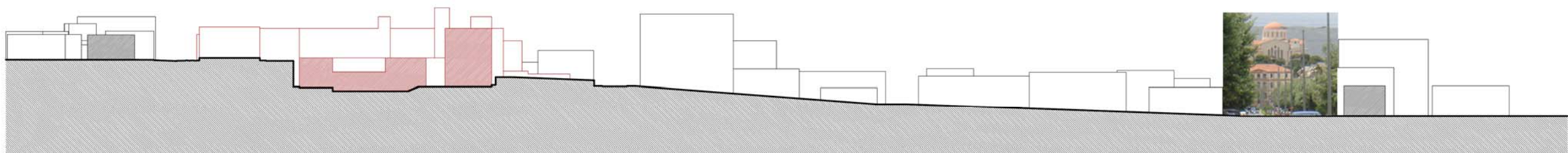
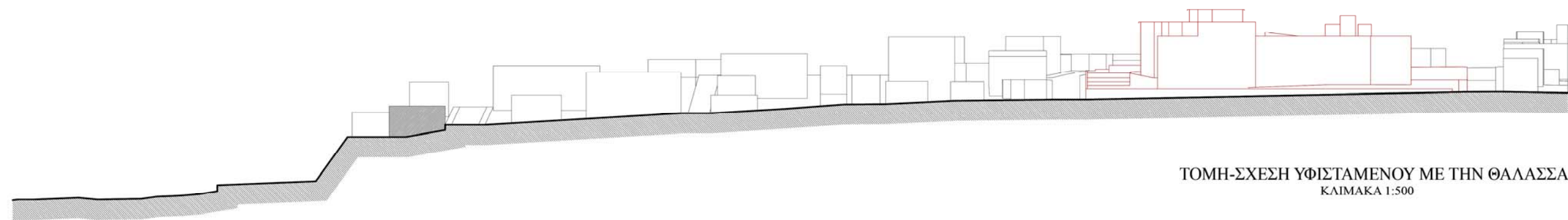

Μία όψη του παλιού Νοσοκομείου, Αμπεριά, 1905

- 1857, Θέση Συντριβάνι , Συμβολή των οδών Χάληδων και Ζαμπελίου
- 1905, Αμπεριά
- 1958, Κατεδάφιση υφισταμένου και ανέγερση νέου κτιρίου (Αμπεριά)

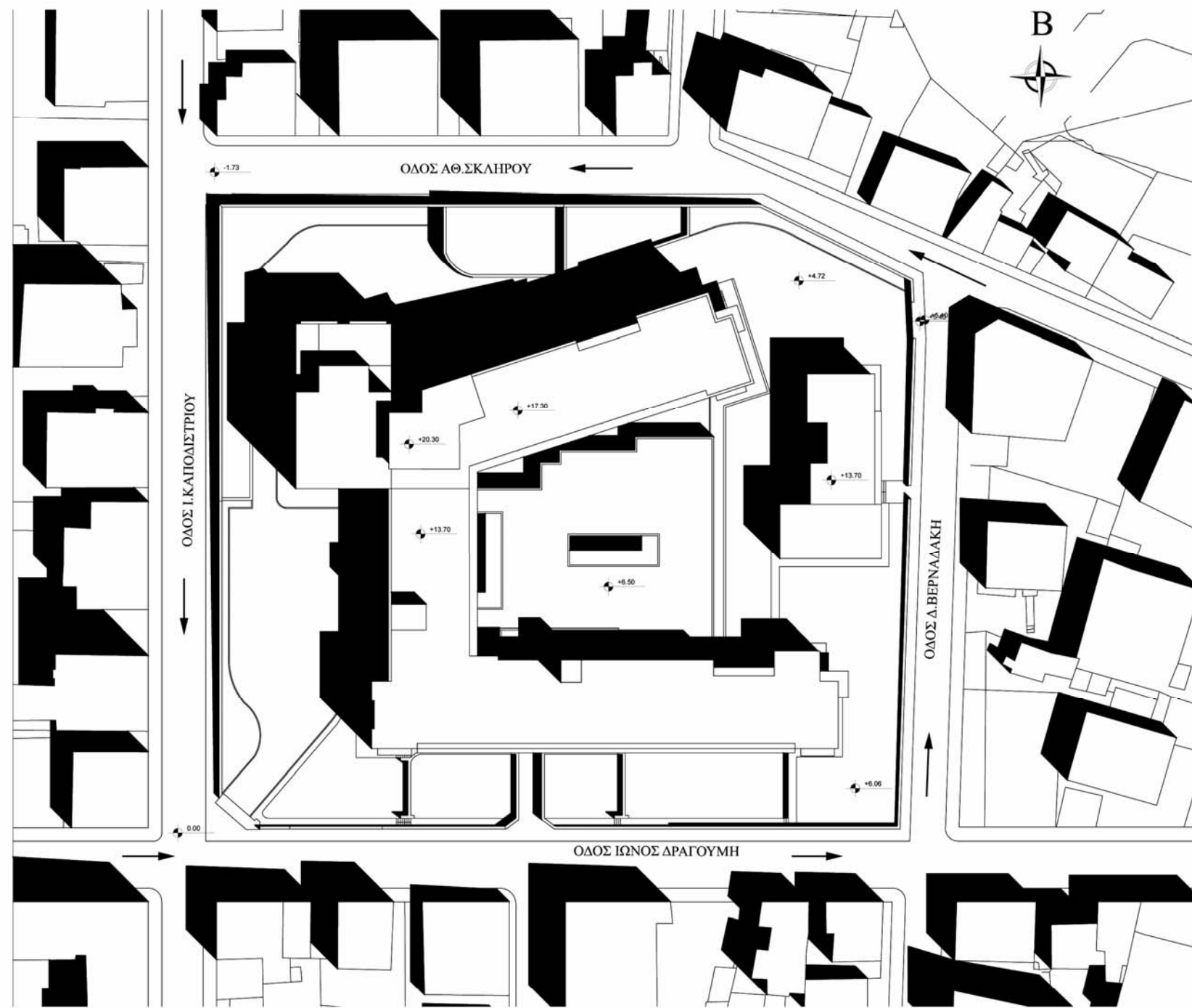
- Κέντρο-Παλιά Πόλη
- Πρώτη Προσάρτηση Γειτονιών στο Σχέδιο Πόλης, 1900
- Δεύτερη Προσάρτηση Γειτονιών στο Σχέδιο Πόλης, 1913 (Ενταξη της Κρήτης στην Ελλάδα)
- Κεντρικές Οδικές Αρτηρίες
- Παλαιό Νοσοκομείο

- Κατοικίες
- Σχολεία-Εκπαίδευση-Αναψυχή
- Εμπόριο-Γραφεία-Διοίκηση
- Παλαιό Νοσοκομείο
- Ρέμα (Πράσινο)

- Κεντρικές Οδικές Αρτηρίες
- Οδοί Προσπελασιμότητας και Πρόσβασης στην Περιοχή Μελέτης

ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

Προοπτική απεικόνιση (Νοτιοδυτική)

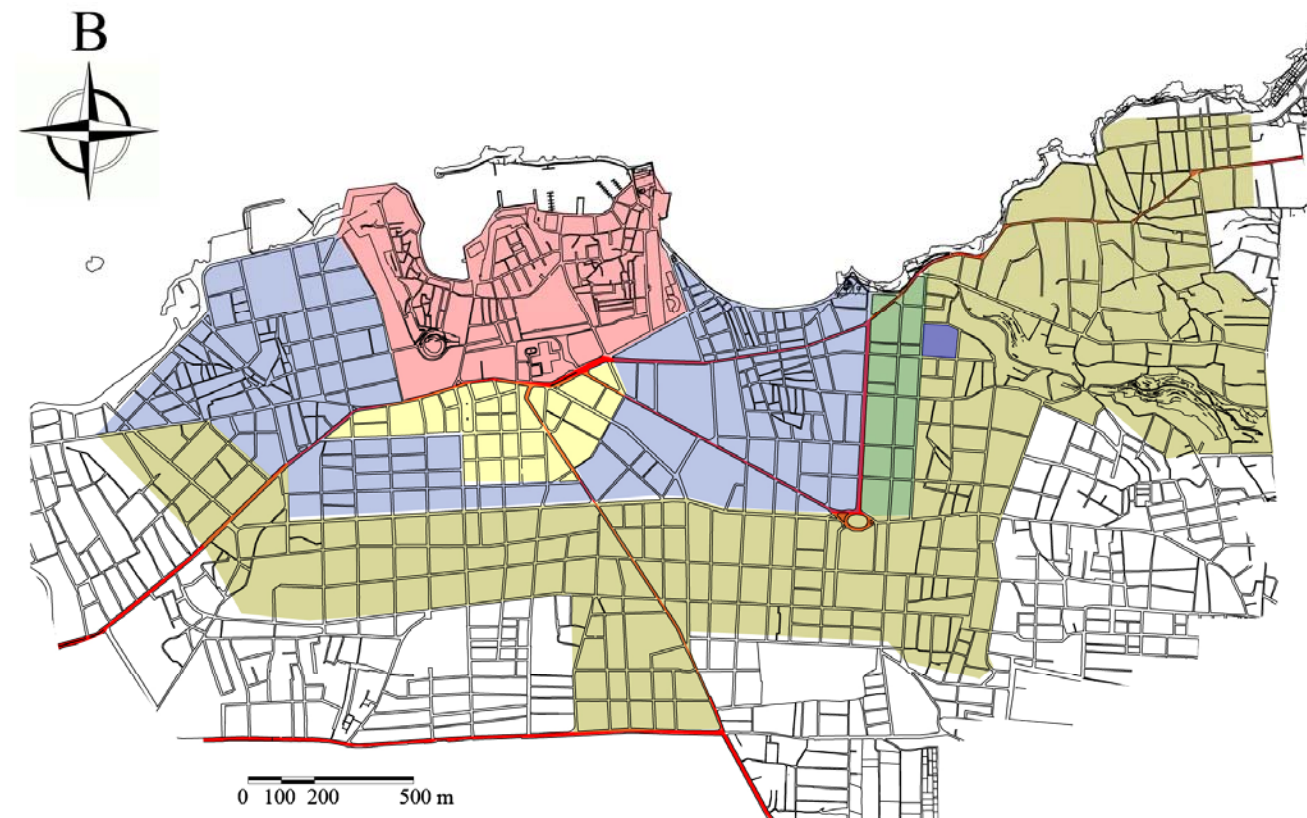
Προοπτική απεικόνιση (Βορειοδυτική)

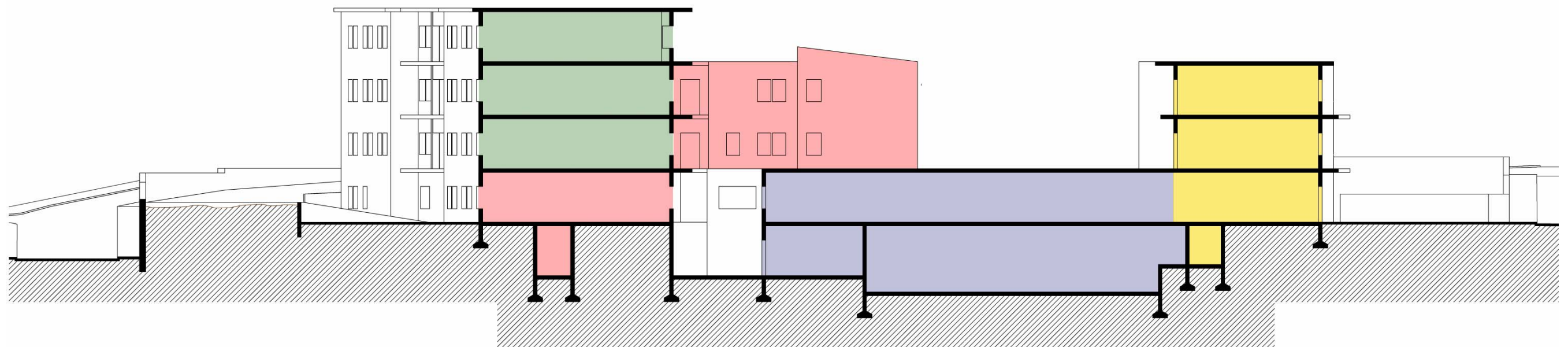
Προοπτική απεικόνιση (Βορειοανατολική)

Προοπτική απεικόνιση (Νοτιοανατολική)

Συντελεστής Δόμησης 1
Ποσοστό Κάλυψης 40%
Μέγιστο Επιτρεπόμενο Ύψος 16 μ.

1^η Φάση κατασκευής (1957-1960)

2^η Φάση κατασκευής (1964-1969)

3^η Φάση κατασκευής (1967-1974)

4^η Φάση κατασκευής (1974-1975)

ΑΝΑΛΥΣΗ-ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ:

- ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

- ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

- ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΓΕΙΤΟΝΙΑ)

- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

- Βάθρο
- Κλίμακα Κτιρίου

Προοπτική Απεικόνιση Τοίχους (Βάθρο)

ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

- Βάθρο
- Κλίμακα Κτιρίου
- Μνήμη (Με το πέρασμα του χρόνου το κτίριο έχει καταλήξει ένα **ΝΕΚΡΟ ΚΥΤΤΑΡΟ** μέσα στην πόλη)
- Αίσθημα Εγκατάλειψης από την Πολιτεία (**Υποβάθμιση ποιότητας ζωής του κατοίκου**)

Σχέση Κτιρίου με τον Περιβάλλοντα Χώρο (Γειτονιά)

ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ (ΓΕΙΤΟΝΙΑ)

- Αισθητική και Ποιοτική Υποβάθμιση της γειτονιάς
- Ανεπαρκείς Χώροι Εκτόνωσης (Στάση- Αναψυχή)
- Ανάγνωση του Κτιρίου ως Τοπόσημο για την Ευρύτερη περιοχή)

Κεντρική Είσοδος- Αισθητική και Ποιοτική Υποβάθμιση

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

- Τυπικό Δείγμα Δημοσίου κτιρίου της Εποχής (Μοντερνισμός)
- Αλλοίωση Χαρακτηριστικών του κτιρίου-Ανομοιογένεια Όψεων
(Προσθήκες, Χρονολογική Διαφορά Ολοκλήρωσης Τμημάτων του Κτιρίου)
- Κλίμακα Κτιρίου
- Ενδιαφέρων Τυπικός Χαρακτήρας Όψης (Νότια Όψη)
- Έλλειψη Συνέχειας-Επικοινωνίας των Κτιρίων Μεταξύ τους

Τυπικός Χαρακτήρας Νότιας Όψης

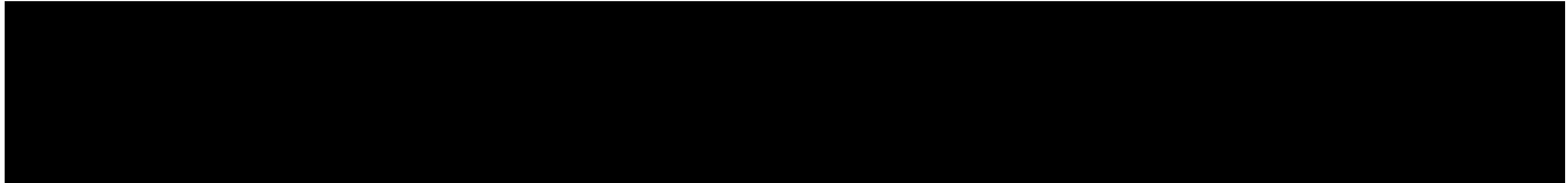

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

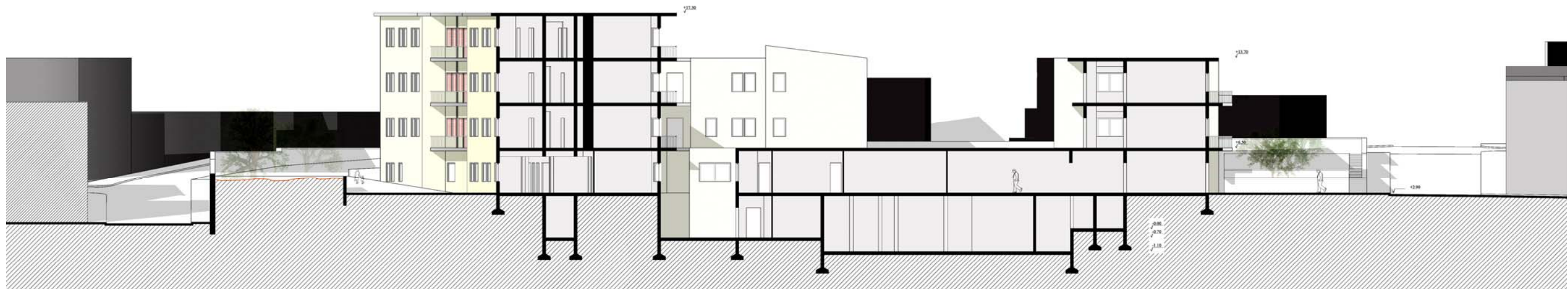

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

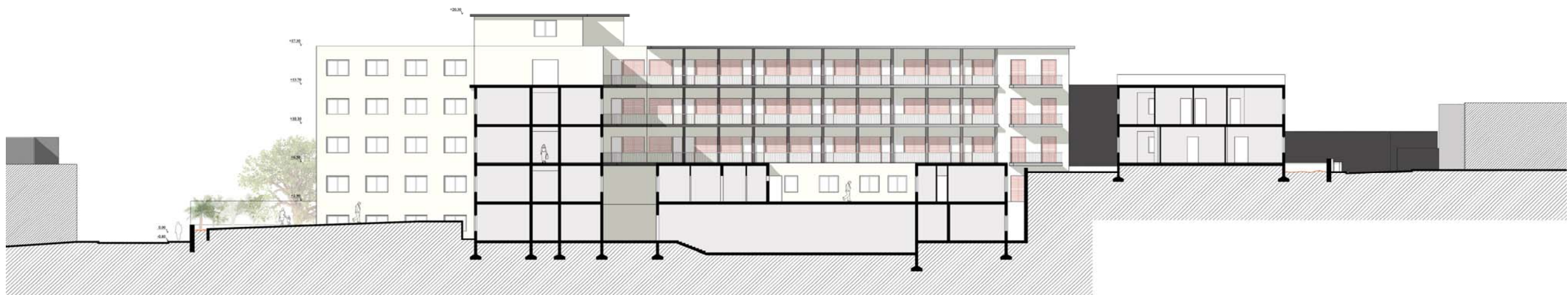

ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

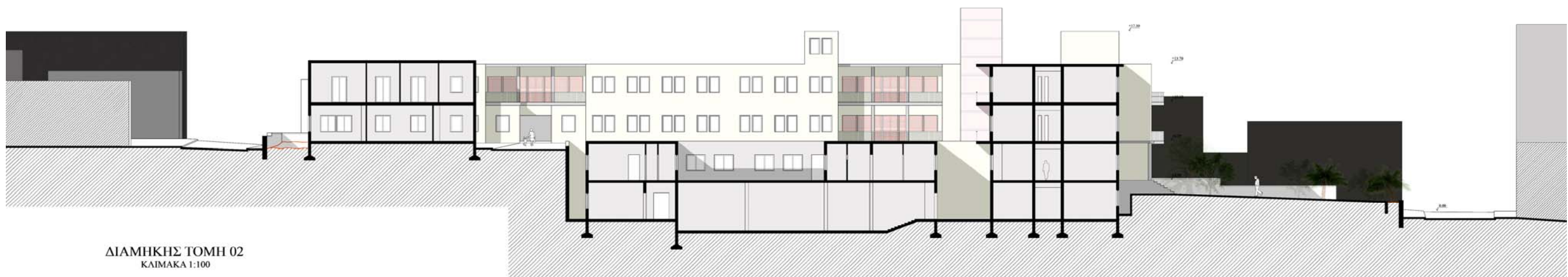

ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΤΟΜΗ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

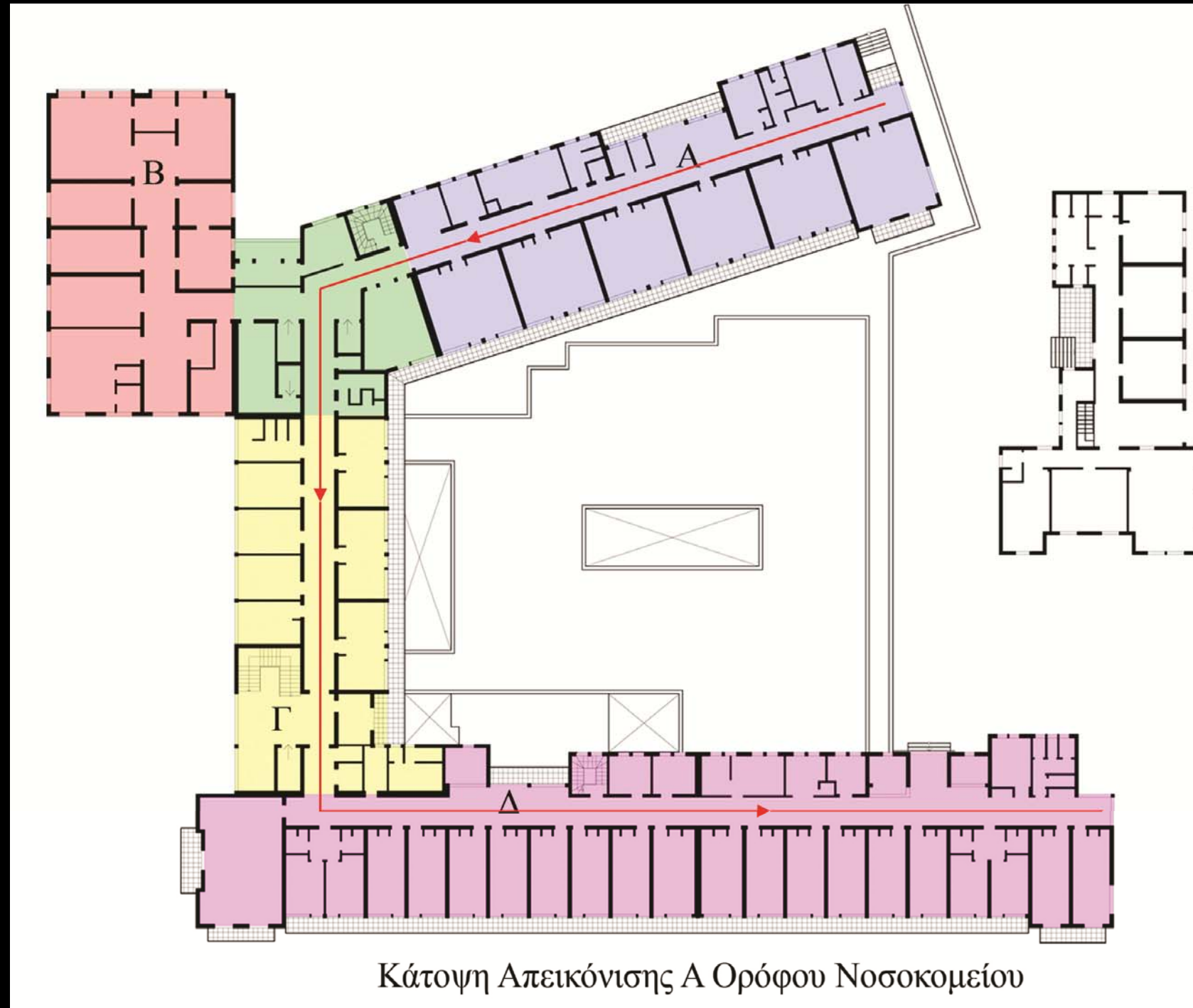

ΔΙΑΜΗΚΗΣ ΤΟΜΗ 01
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

ΔΙΑΜΗΚΗΣ ΤΟΜΗ 02
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

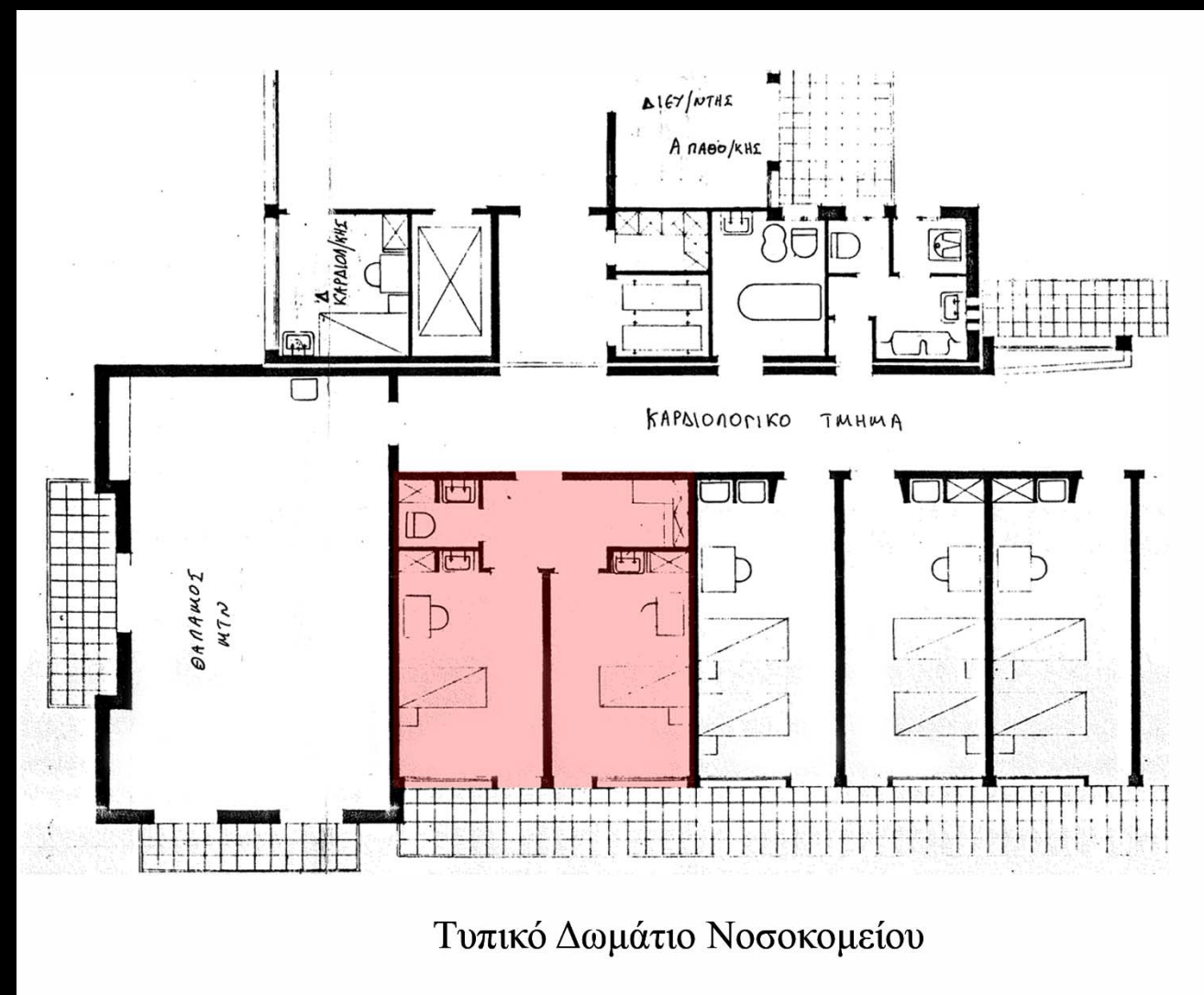
ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

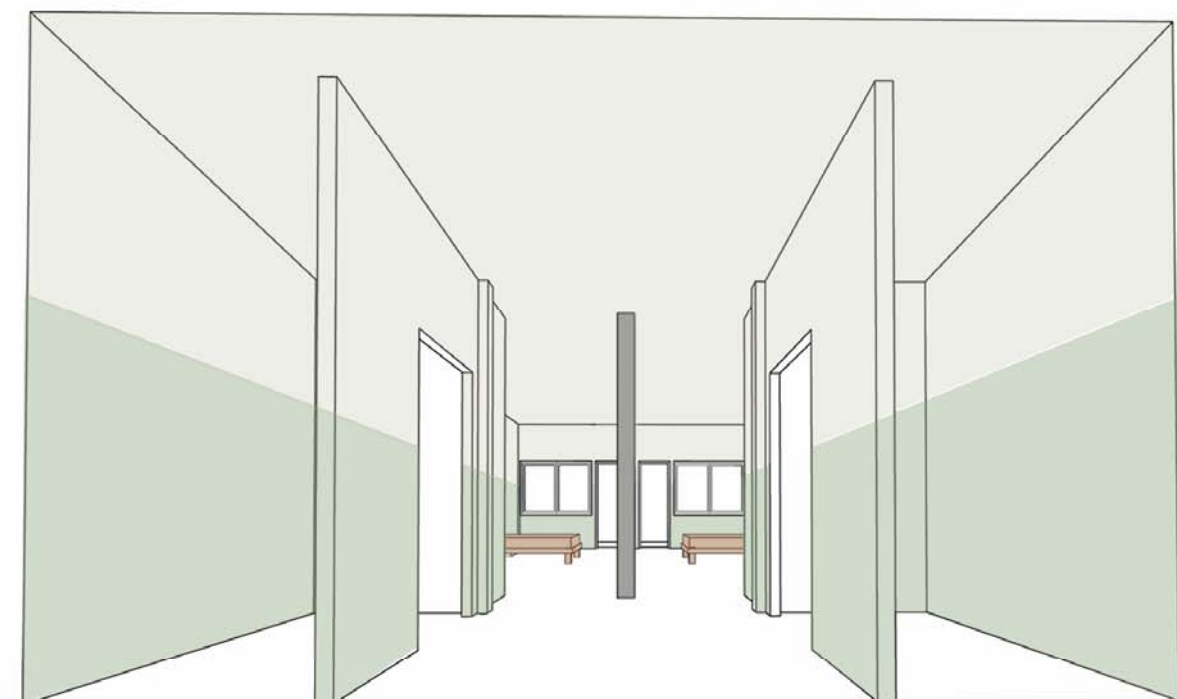
Ενδιαφέρουσες Ποιότητες Φωτισμού

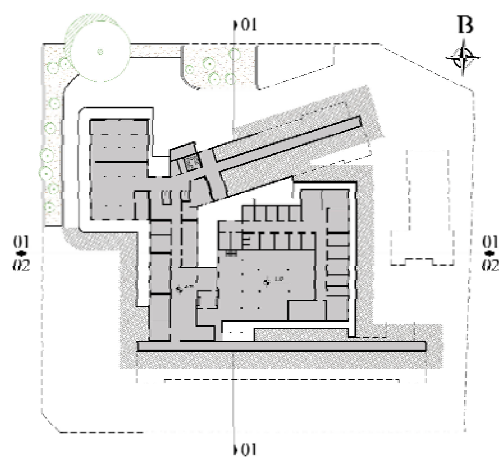
Rue interieure, Unité d'Habitation

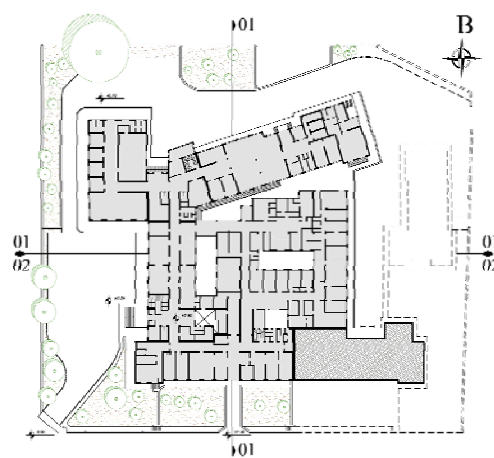
Εσωτερικό Δωματίου Νοσοκομείου

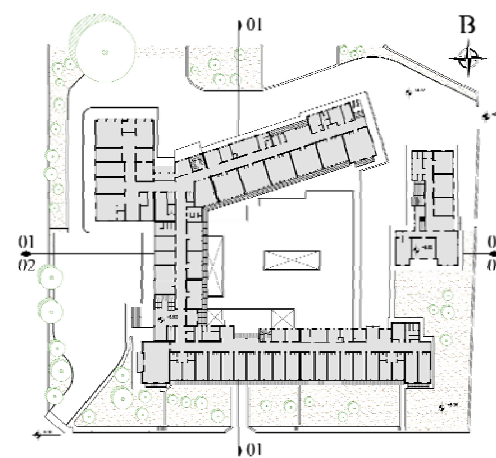
Προοπτικό Εσωτερικού Δωματίου Νοσοκομείου

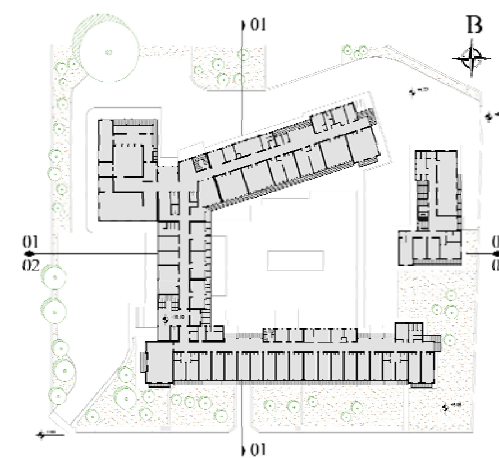
ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:500

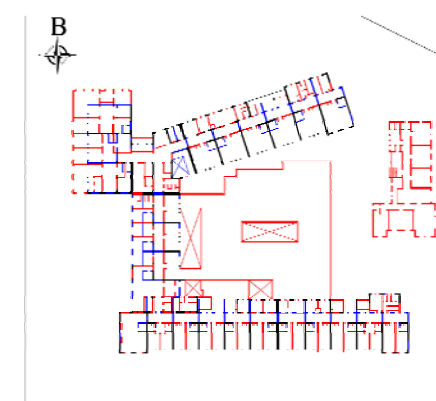
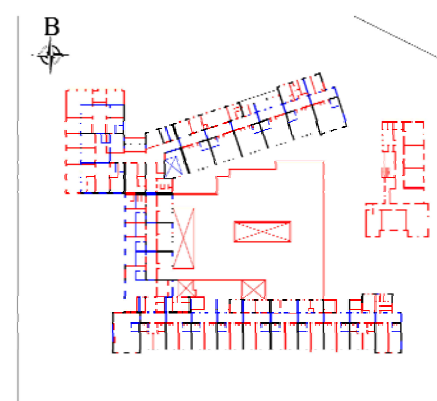
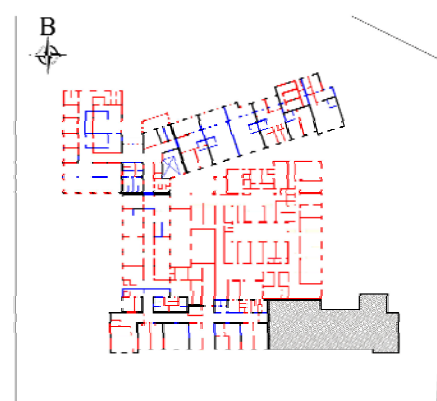
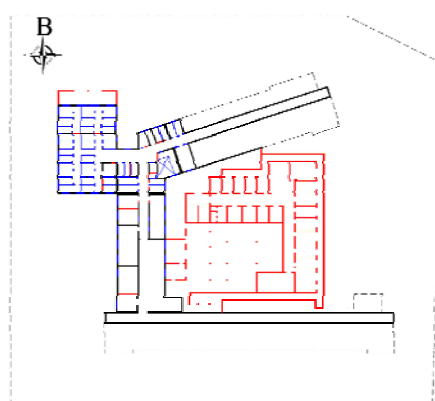
ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:500

ΚΑΤΟΨΗ Δ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:500

ΚΑΤΟΨΗ Β ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:500

- ΠΡΟΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
- ΚΑΘΑΙΡΕΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
- ΕΠΕΜΒΑΣΗ (ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ)

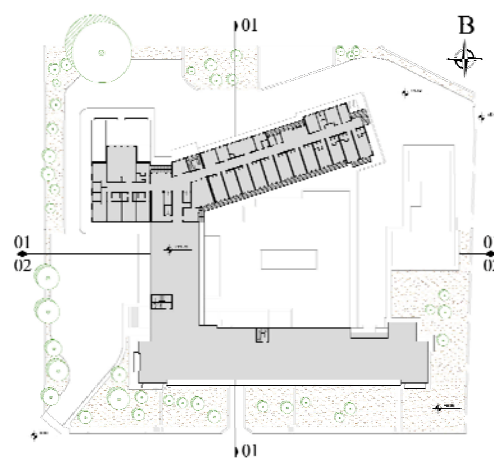
Μέγιστο Επιτρεπόμενο Εμβαδόν
Δόμησης: 9260 τ.μ.

Εμβαδόν Δόμησης Υφισταμένου:
8.393,5 τ.μ.

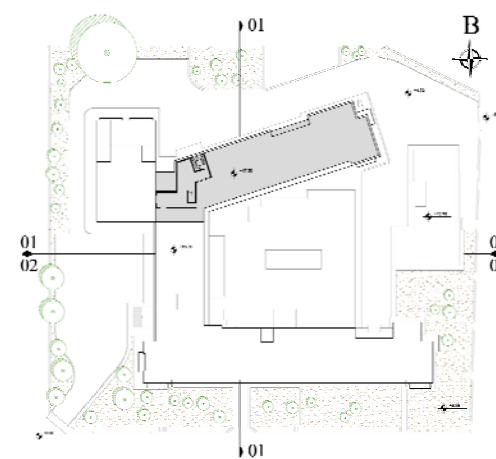
Συνολικό Εμβαδόν Δόμησης
Επέμβασης: 6.051 τ.μ.

Μέγιστο Ποσοστό Κάλυψης: 40% ή
3.704 τ.μ.

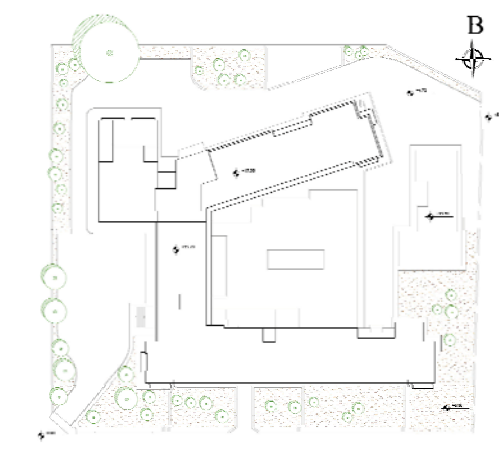
Μέγιστο Επιτρεπόμενο Ύψος: 16 μ.

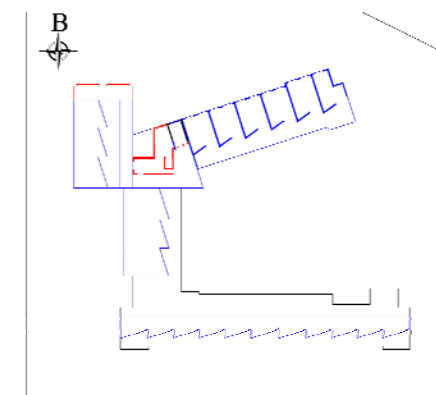
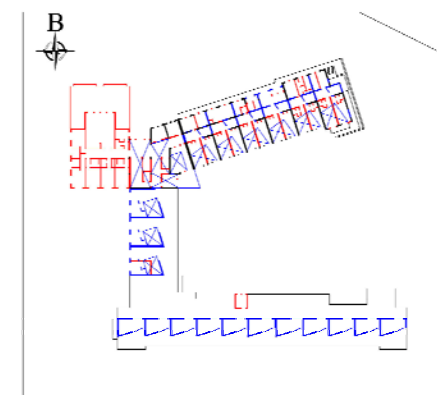
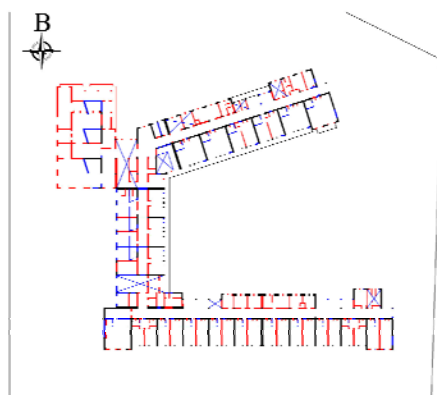
ΚΑΤΟΨΗ Γ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:500

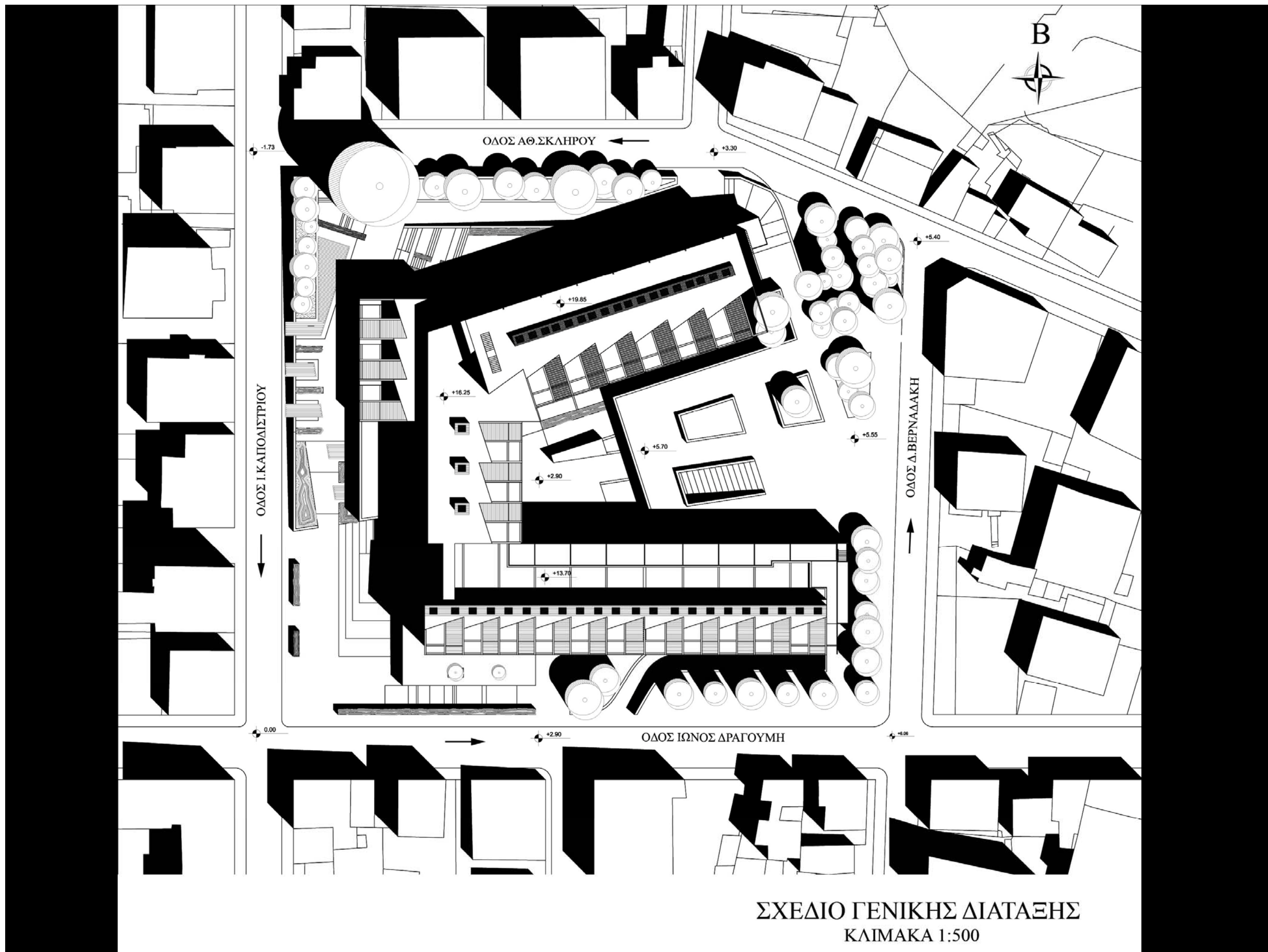

ΚΑΤΟΨΗ Δ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:500

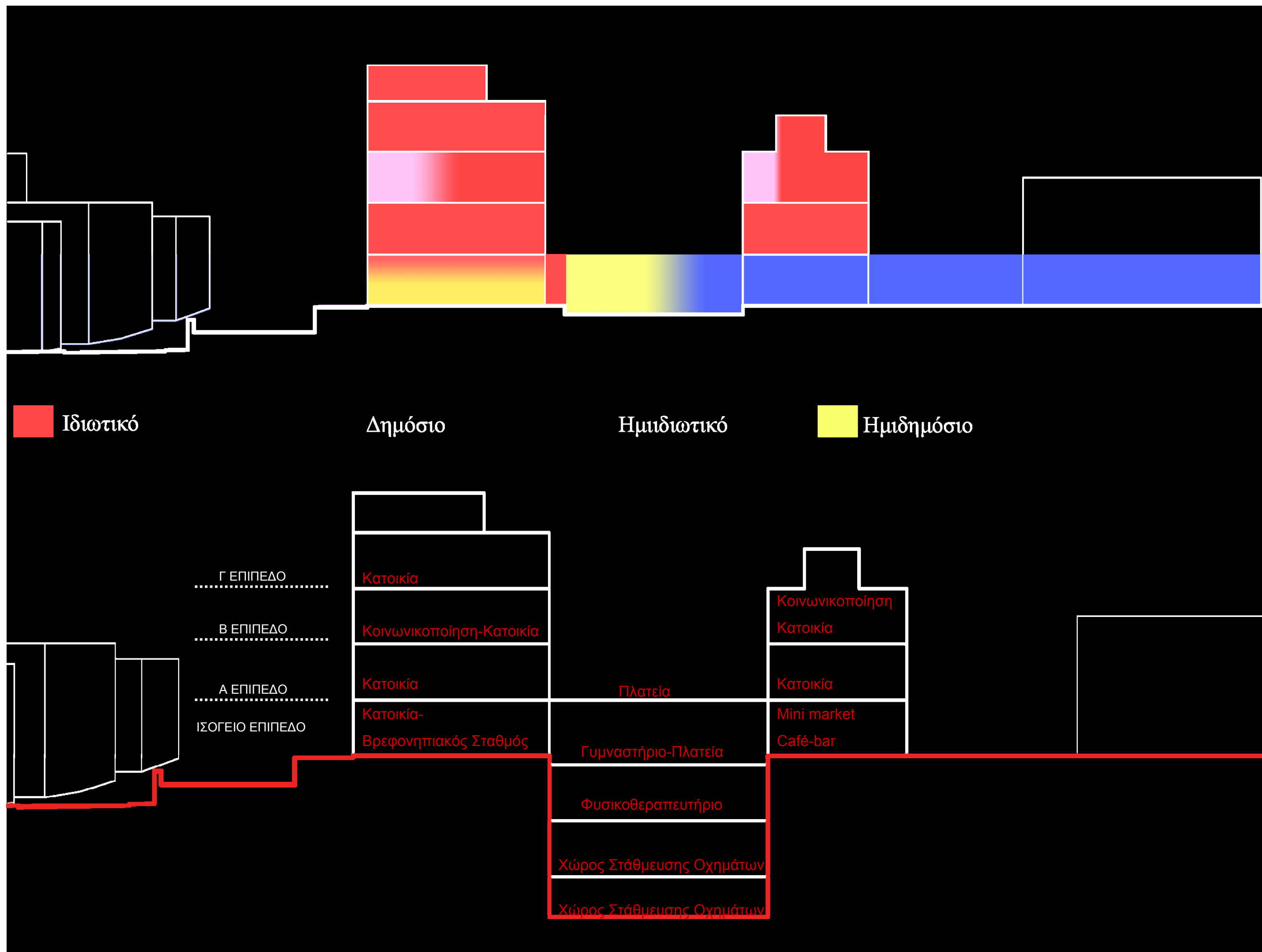
ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:500

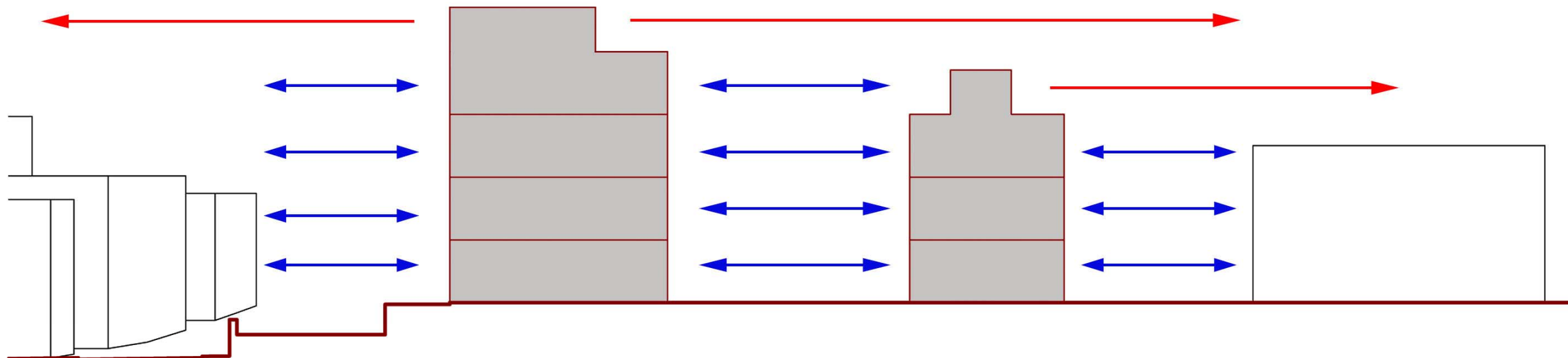

ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

- Διατήρηση-Ανάδειξη βάθρου (Ανοίγματα Διέλευσης στο Οικοδομικό τετράγωνο-Επανασχεδιασμός (Επαναπροσδιορισμός) Νέας κεντρικής Εισόδου στο Κτίριο)
- Προέκταση-Ένωση υφισταμένου πεζοδρόμου με την περιοχή μελέτης (Οδός Διγενή Ακρίτα)
- Νέα οριοθέτηση πεζοδρόμησης
- Ανάπτυξη οπτικών σχέσεων επικοινωνίας (Κάθετες-Οριζόντιες)
- Ανάπτυξη-Εμπλοκή σχέσεων ιδιωτικότητας (Ιδιωτικές-Ημιιδιωτικές-Δημόσιες-Ημιδημόσιες)
- Μεταβλητότητα-Μνήμη (Πλέον το κτίριο συμπεριφέρεται σαν ζωντανός οργανισμός)
- Κοινωνικοποίηση (Διαμόρφωση σημείων συνεύρεσης των ενοίκων)
- Εκτόνωση περιβάλλοντα Χώρου (Πλατεία)-Διαμόρφωση χαρακτήρα γειτονιάς
- Δημιουργία περιπάτου στάσης αναψυχής
- Κλίμακα- Ένταξη στο υφιστάμενο περιβάλλον
- Διατήρηση τυπικού χαρακτήρα όψης (Νότια όψη)
- Απελευθέρωση υφιστάμενης αυστηρής γραφής της κάτοψης
- Ανάδειξη τοποσήμου (Το νέο κτίριο αποτελεί τον φάρο των κοινωνικών κατοικιών για την πόλη των χανίων)

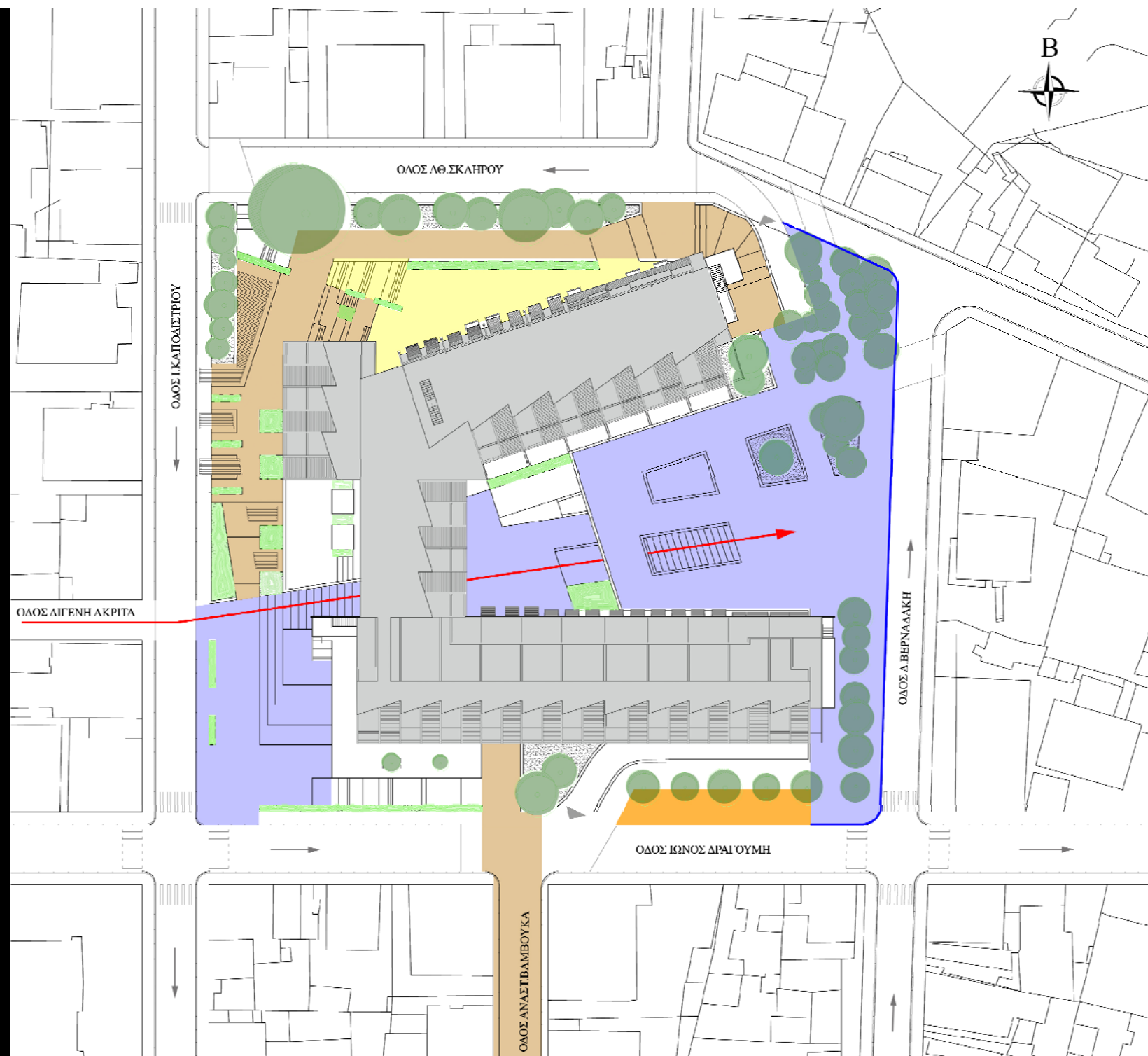

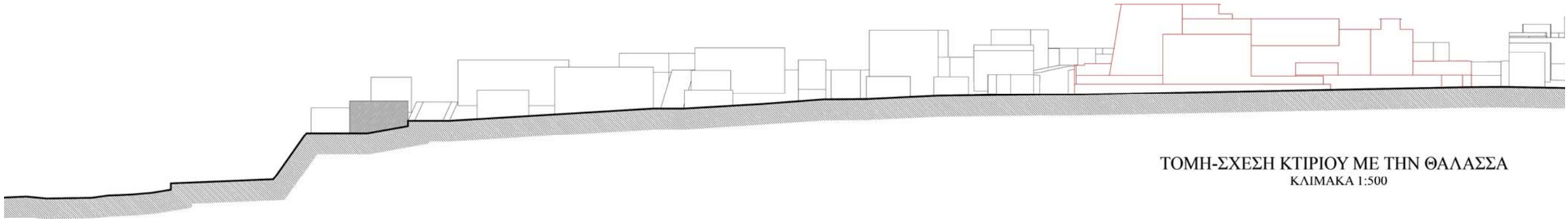
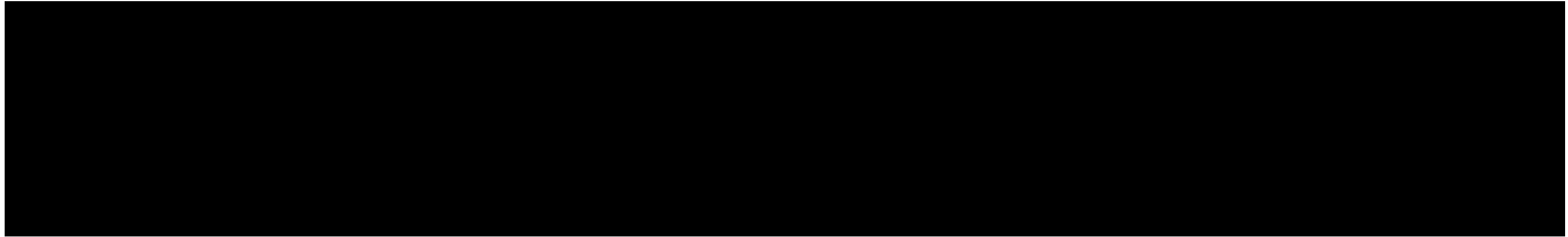
Ανάπτυξη αμφίδρομων σχέσεων οπτικής επικοινωνίας

Πανοραμική θέα της πόλης των Χανίων

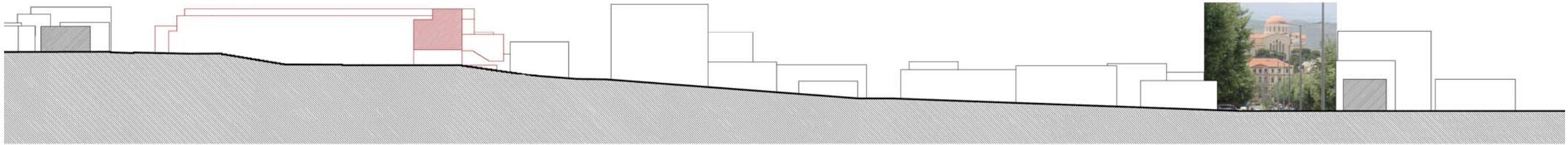

- Πλατεία-Κύρια ζώνη περιπάτου-Χώρος εκτόνωσης (Διαμόρφωση χαρακτήρα Γειτονιάς)
- Δευτερεύουσα ζώνη περιπάτου
- Υπαίθρια ζώνη στάθμευσης οχημάτων
- Εισροή-Προέκταση πεζοδρόμου στον περιβάλλοντα χώρο της περιοχής μελέτης
- Νέο όριο πεζοδρόμησης (Οδός Διγενή Ακρίτα)
- Ζώνη (Ημιδιαφανής) προσπέλασης και προσβασιμότητας στο κτίριο

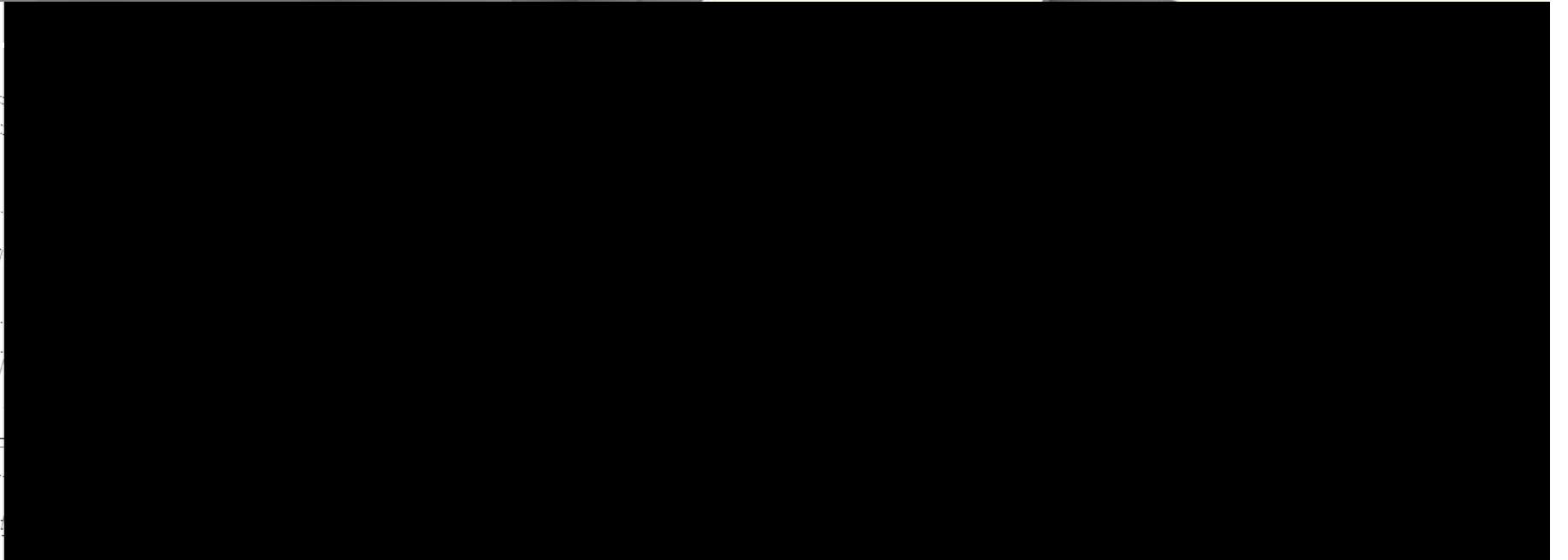
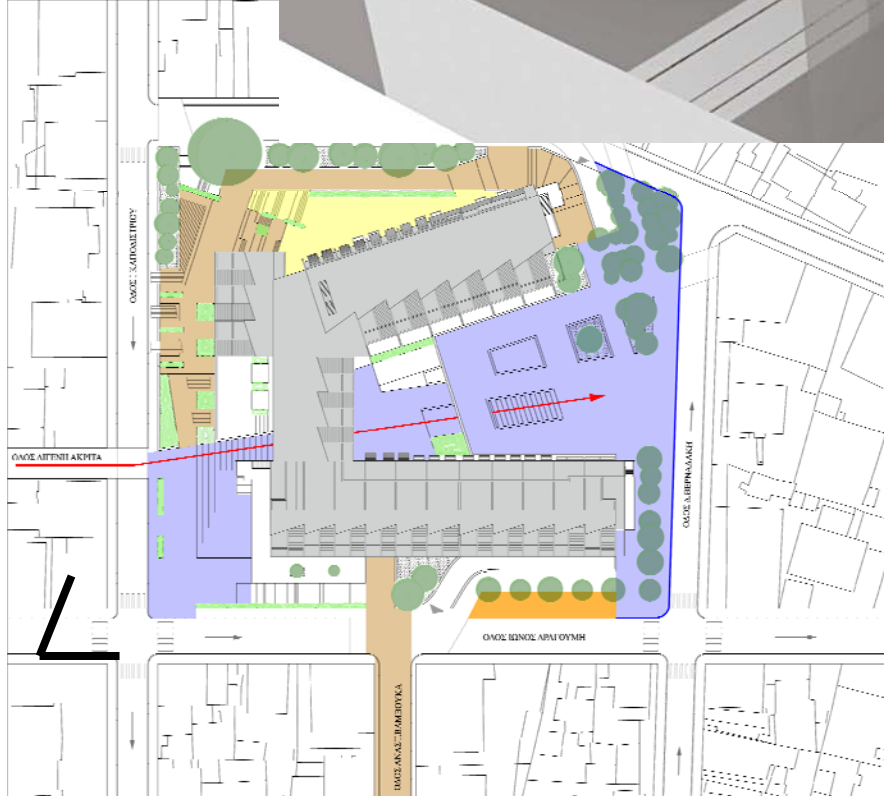

ΤΟΜΗ-ΣΧΕΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:500

ΤΟΜΗ-ΣΧΕΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΟ ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:500

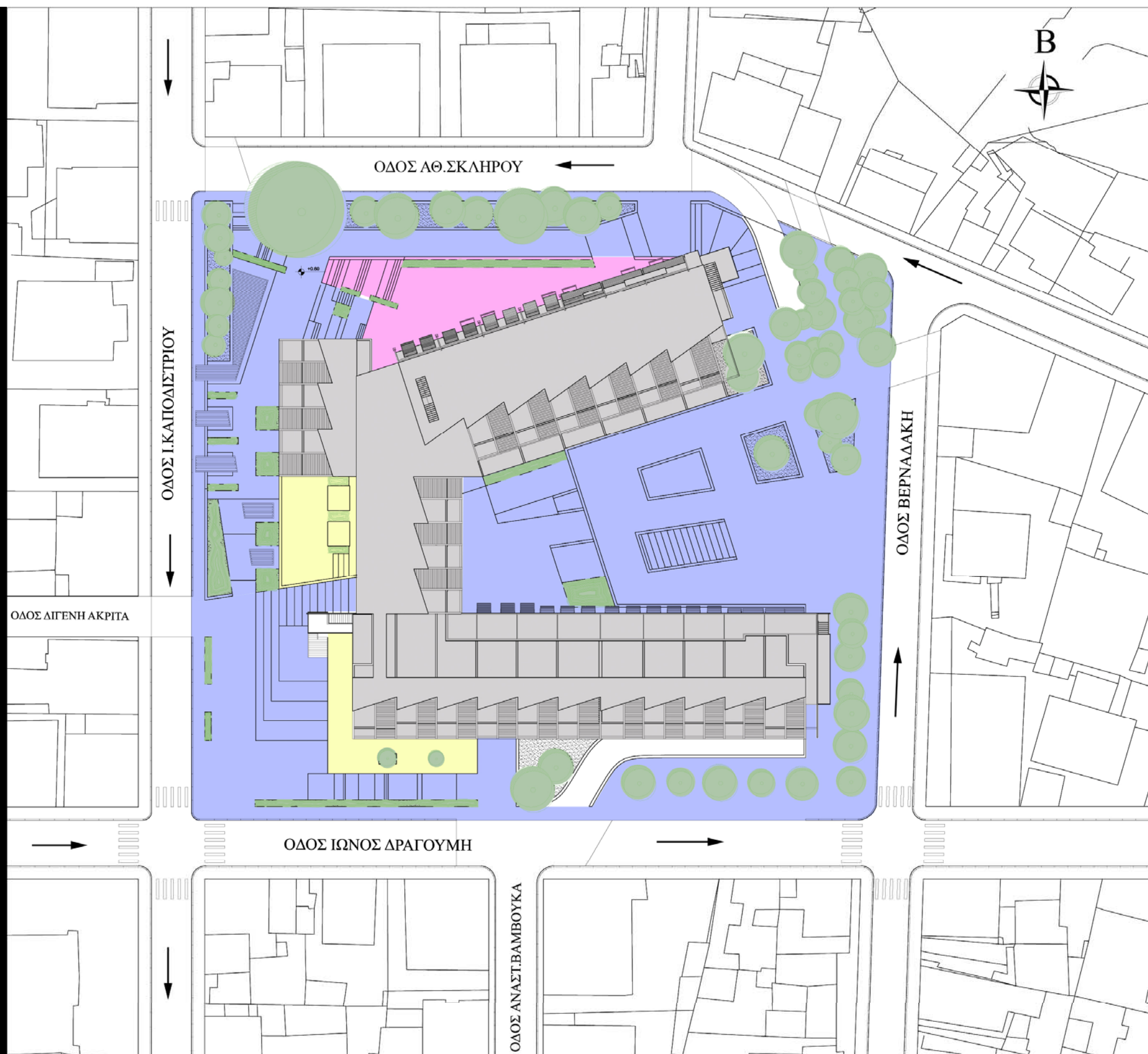

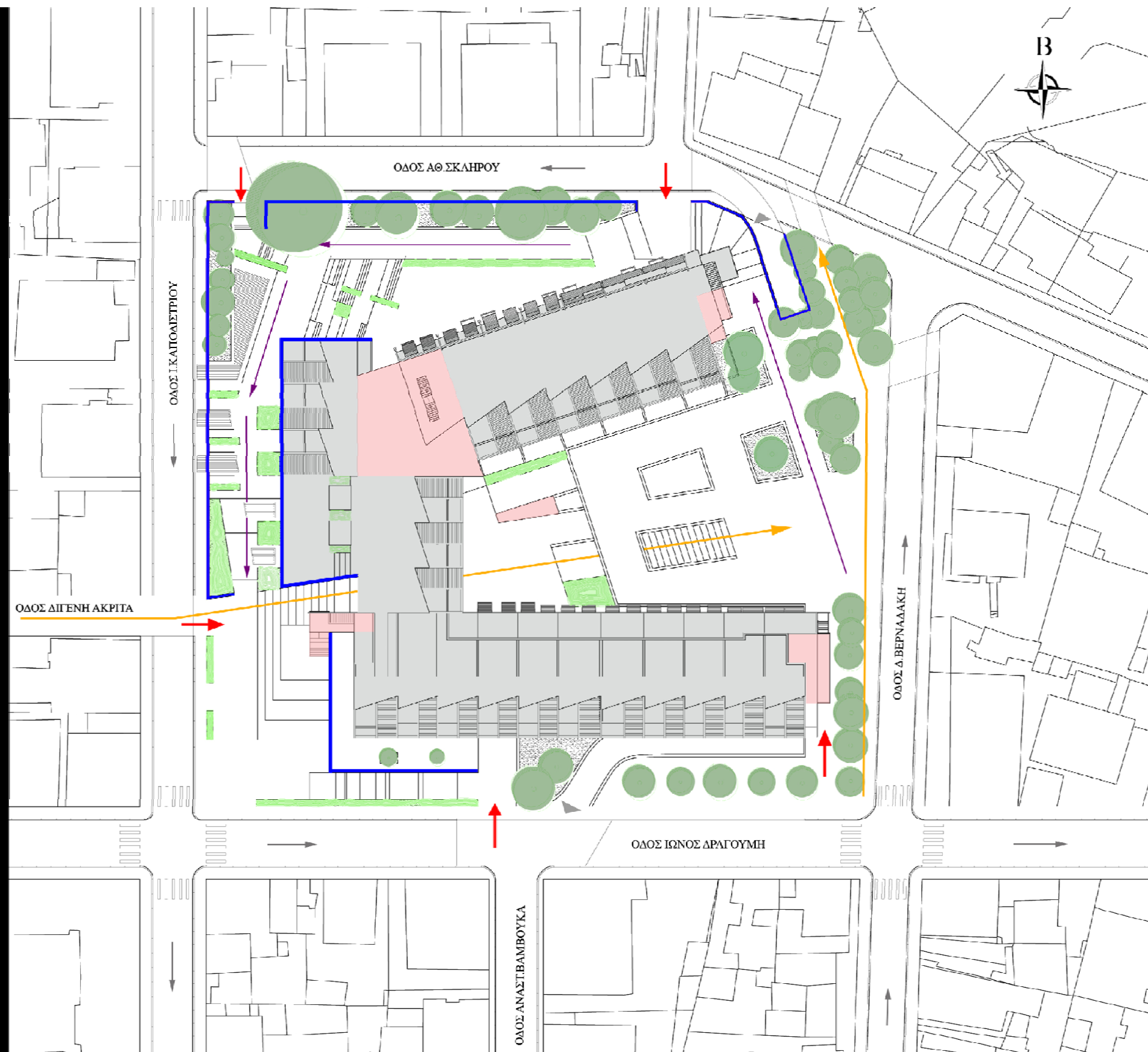

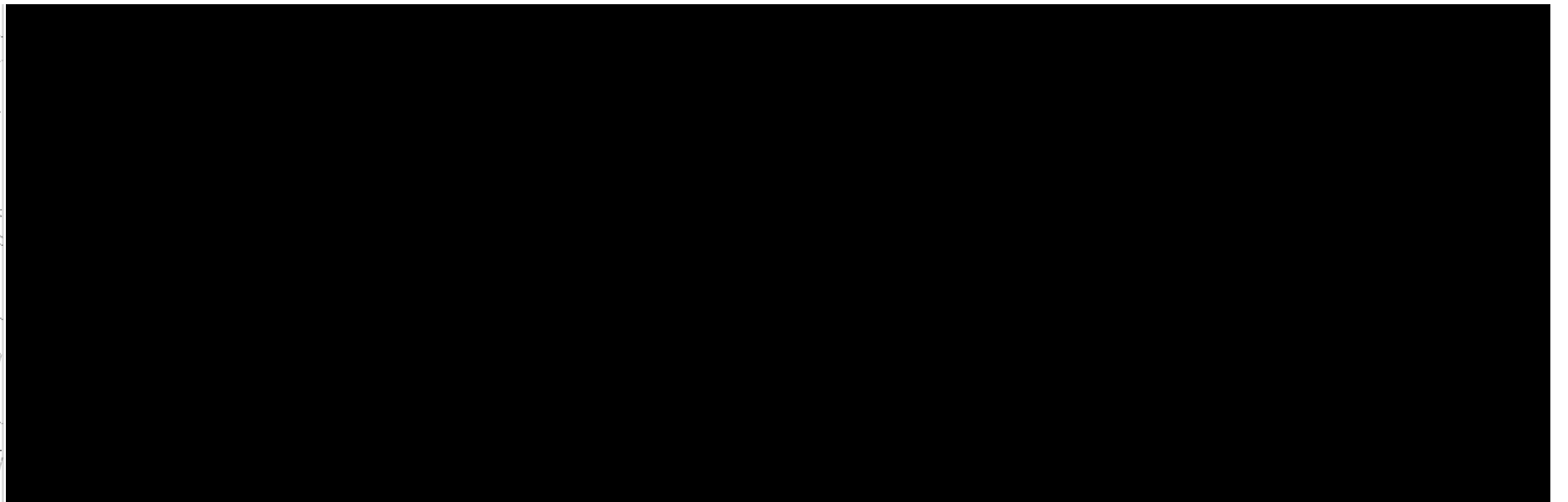
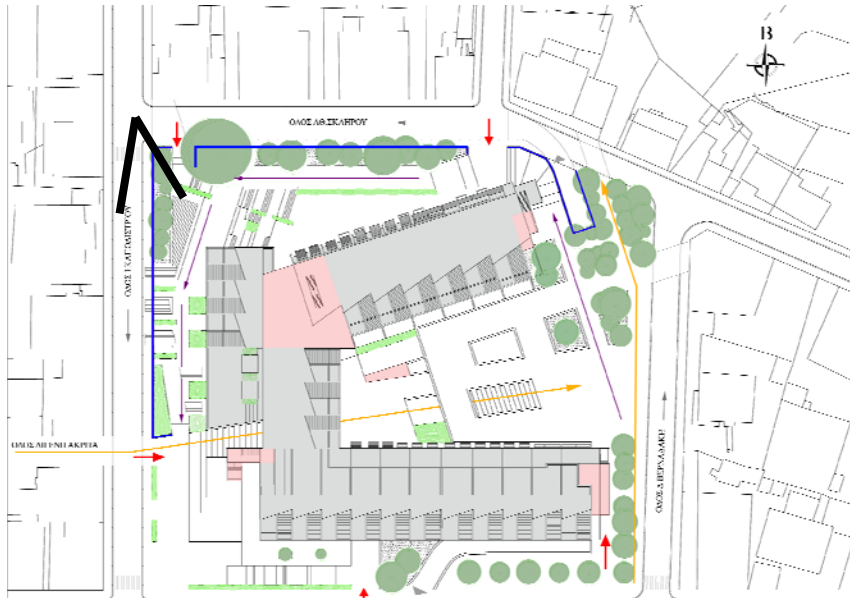
Δημόσιο

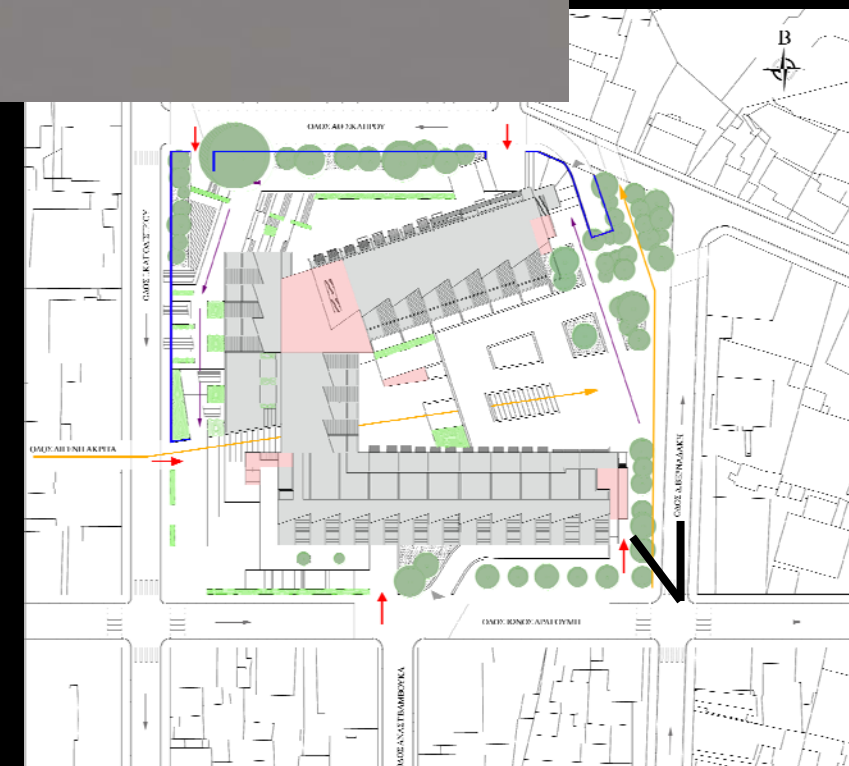
Ημιδημόσιο

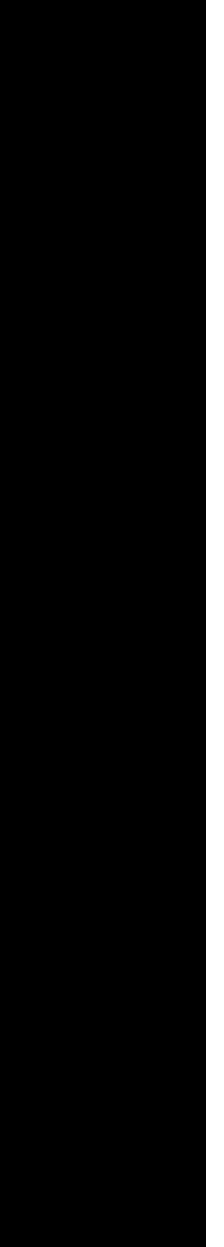
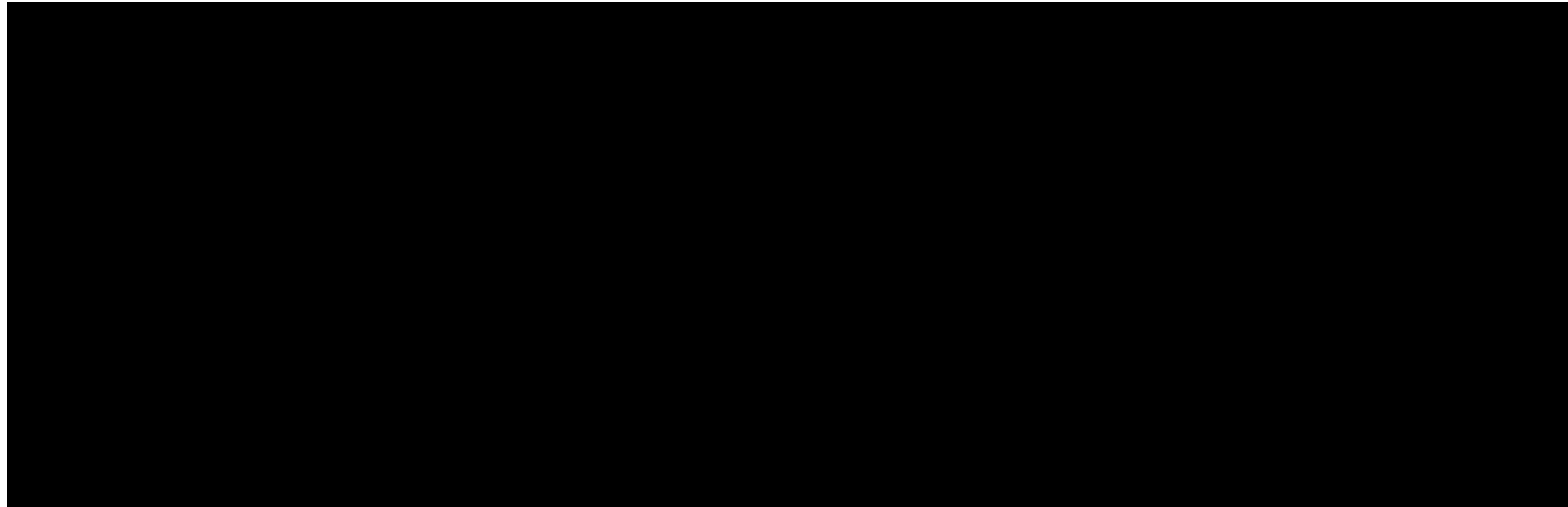
Ημιδιωτικό

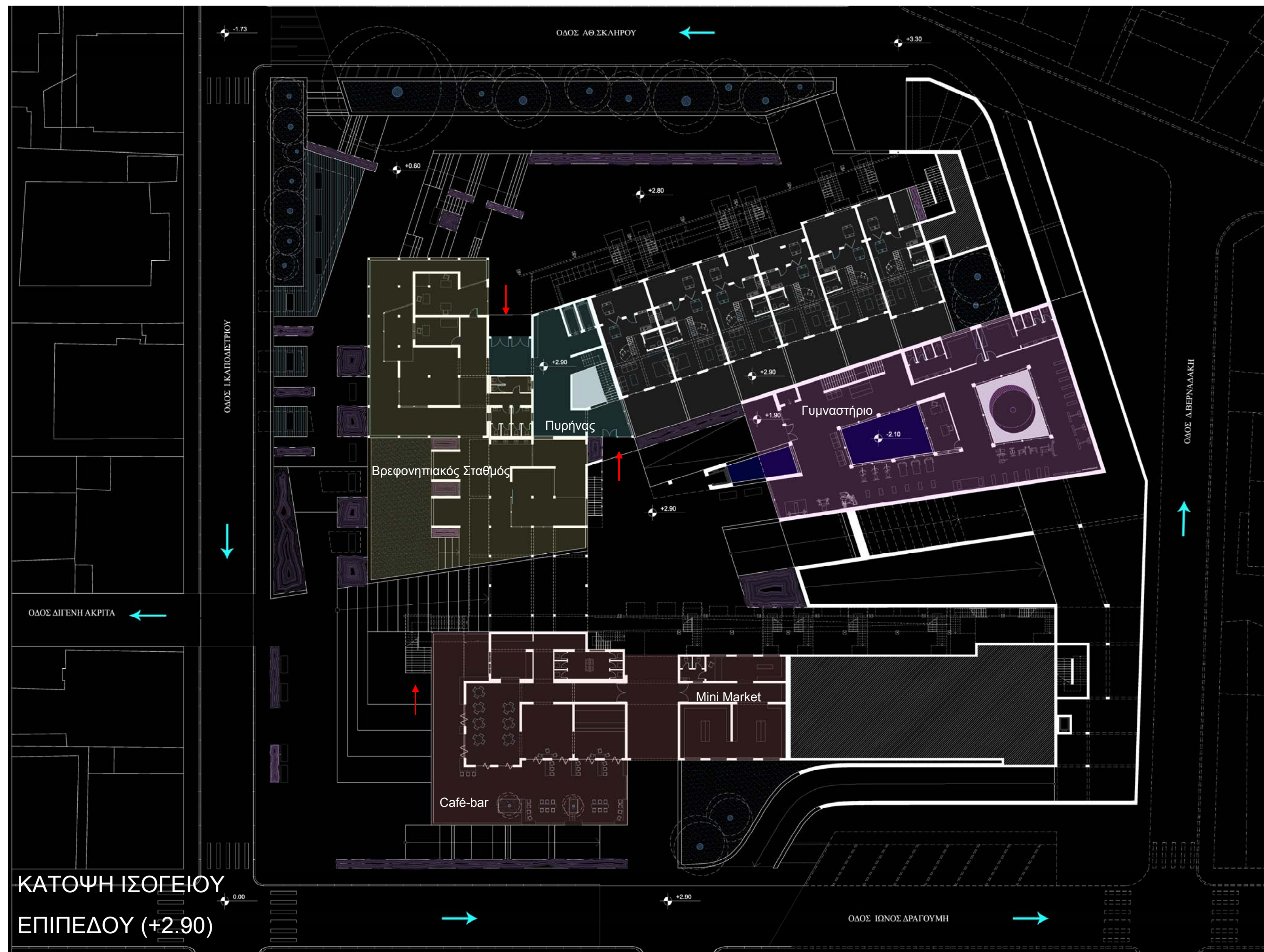

— Διατήρηση-Πολλαπλασιασμός βάθρου	■ Πυρήνες
➔ Σημεία πρόσβασης	➔ Κύριοι άξονες κίνησης
	➔ Δευτερεύοντες άξονες κίνησης

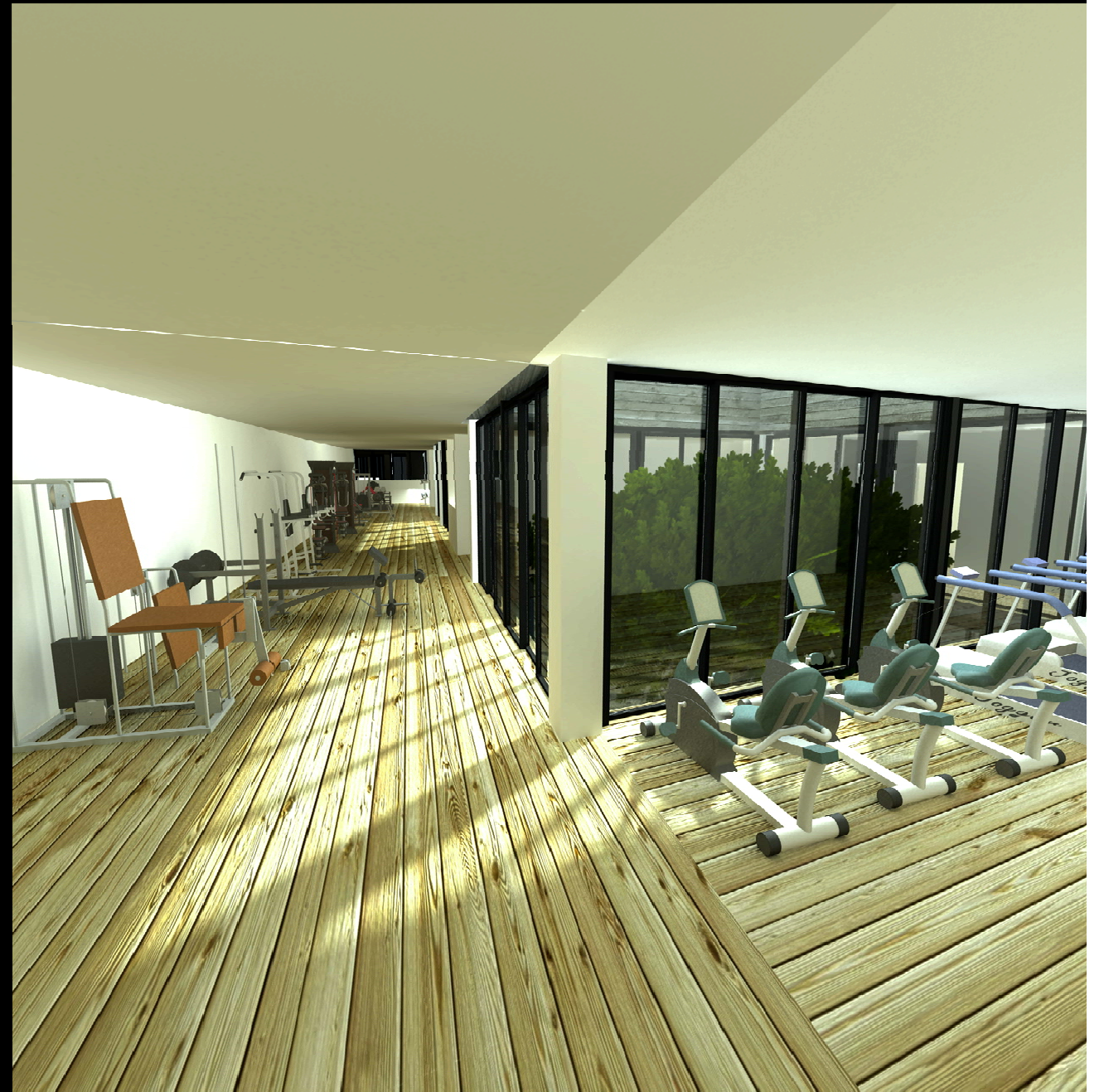

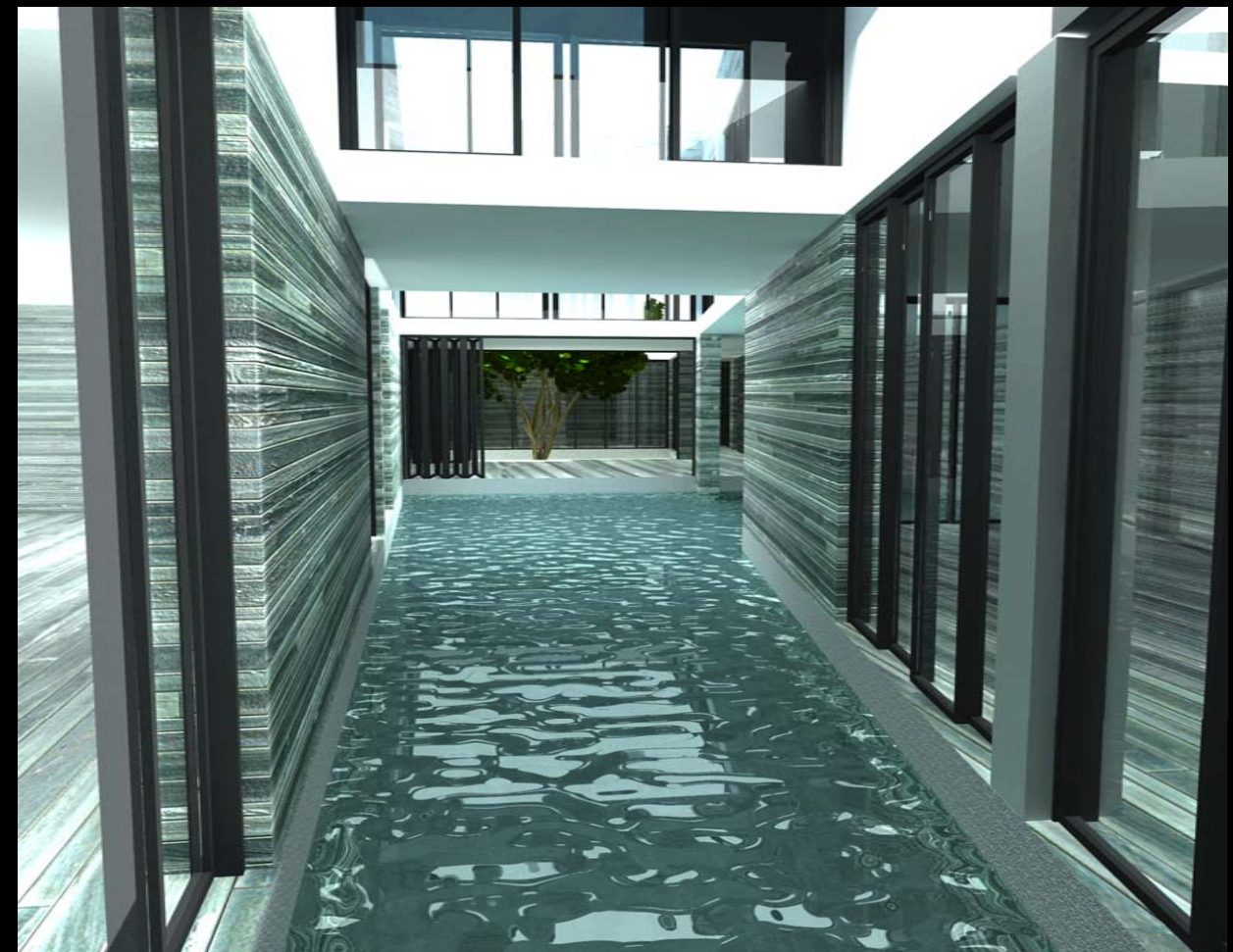
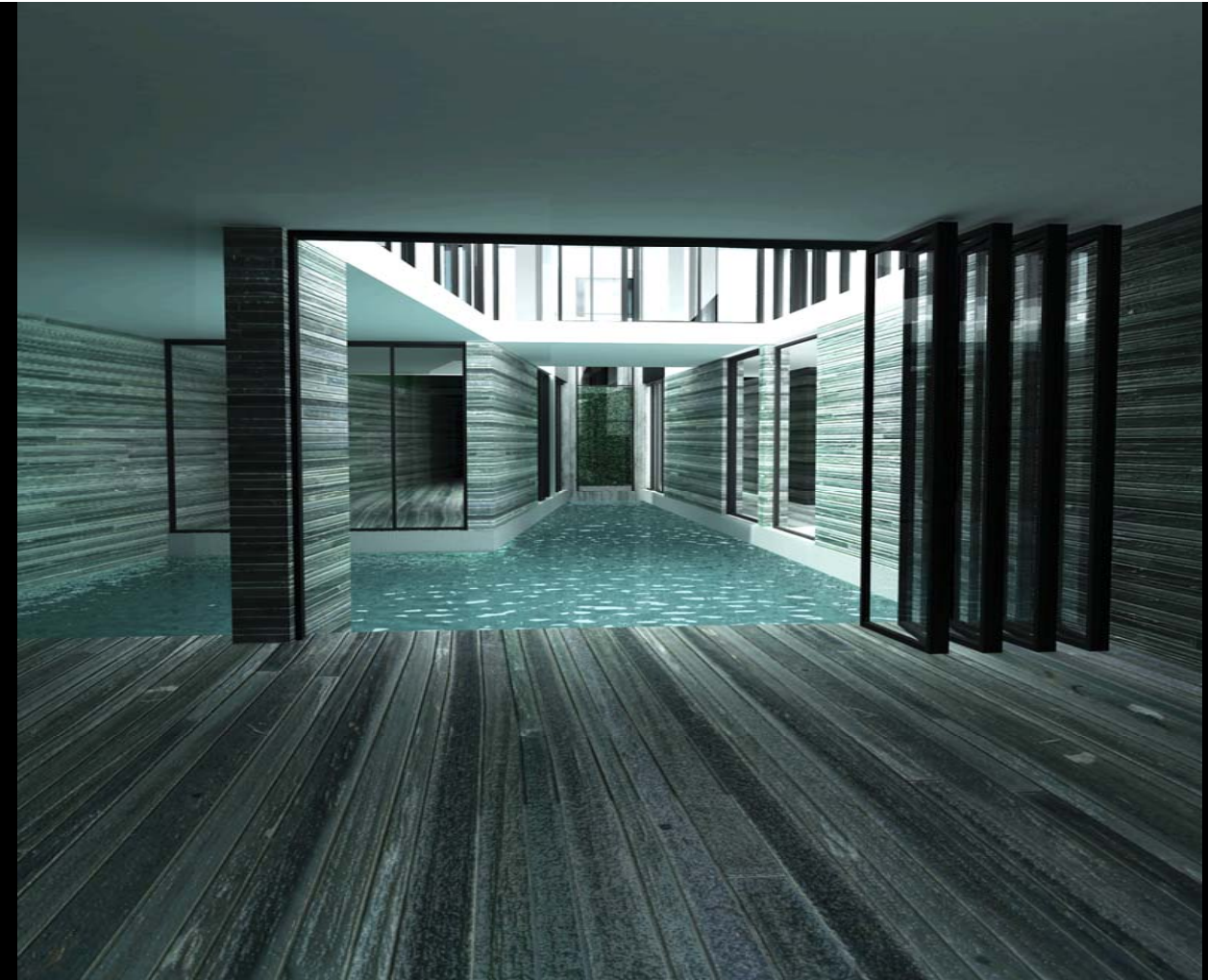

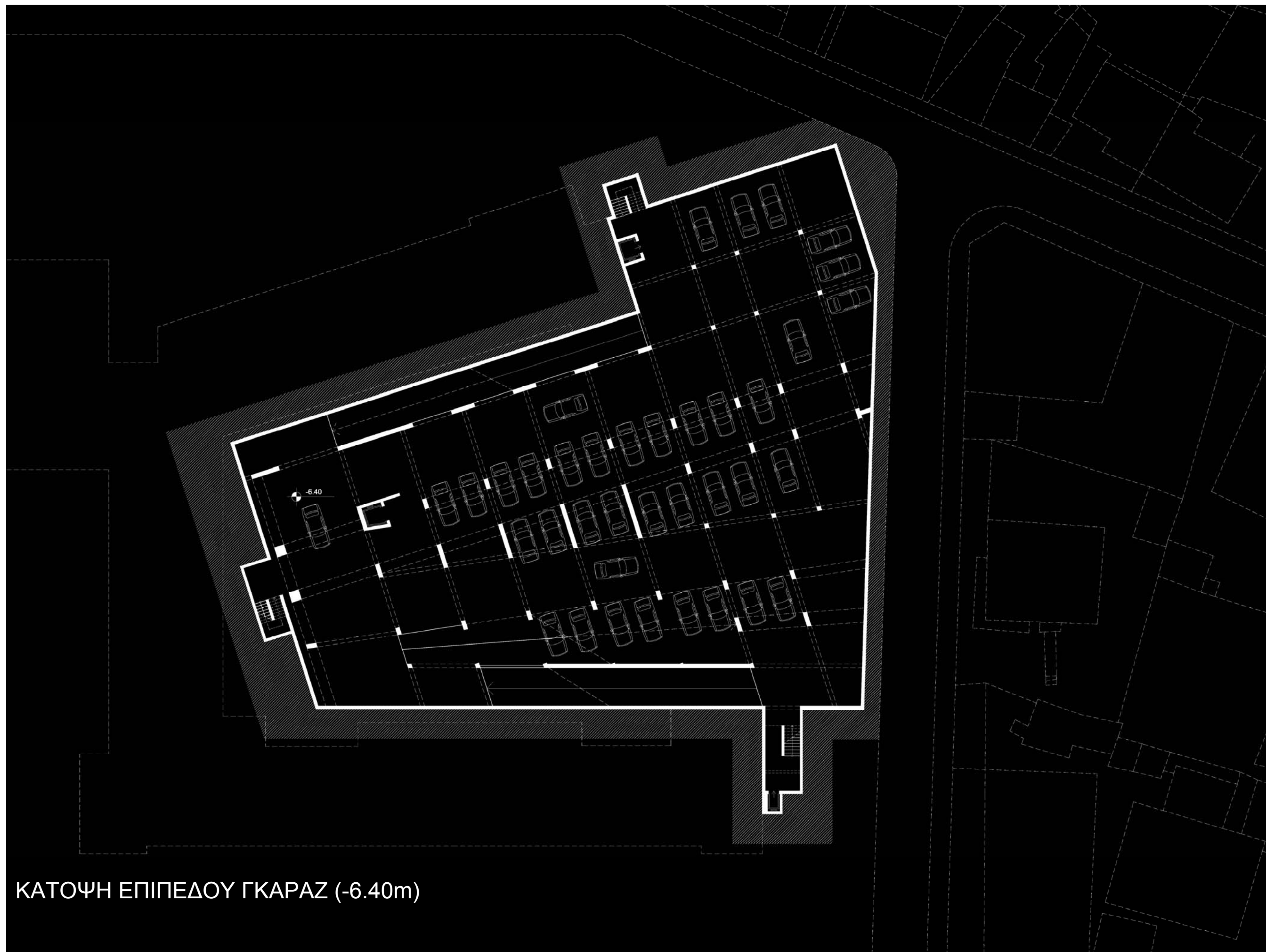

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ (-2.10m)

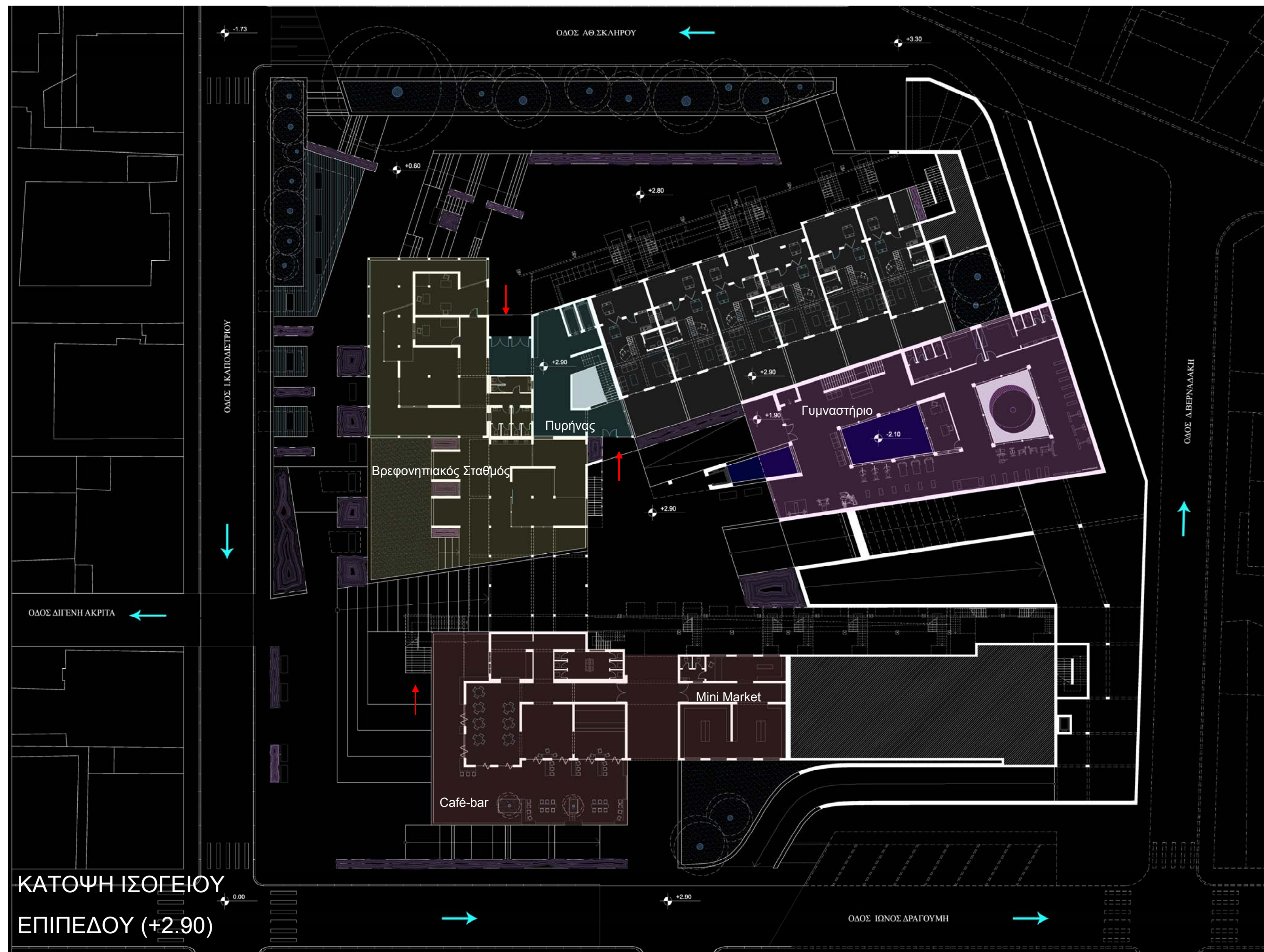

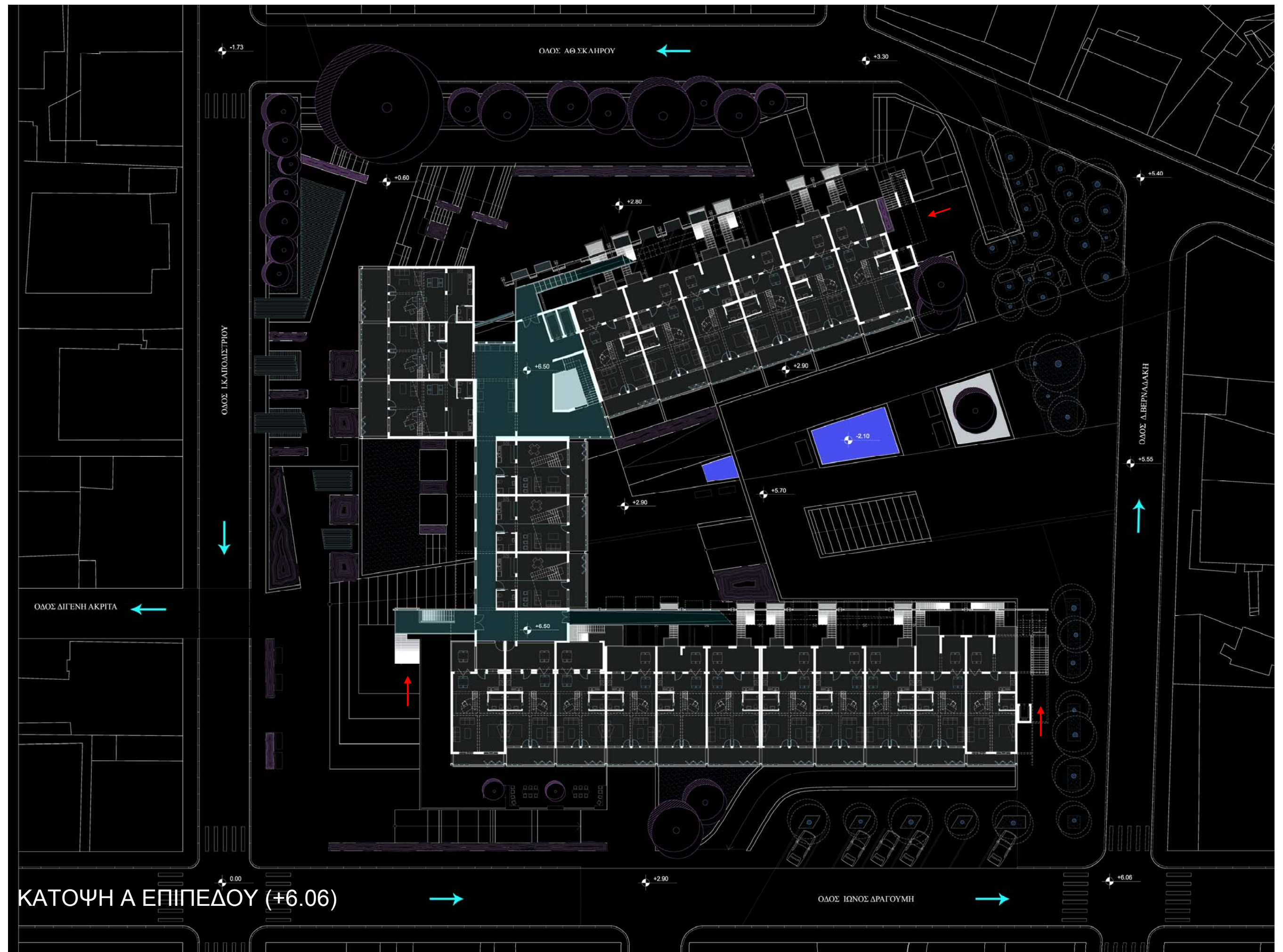
Thermals Vals, Pritzker, Peter Zumthor, 2009

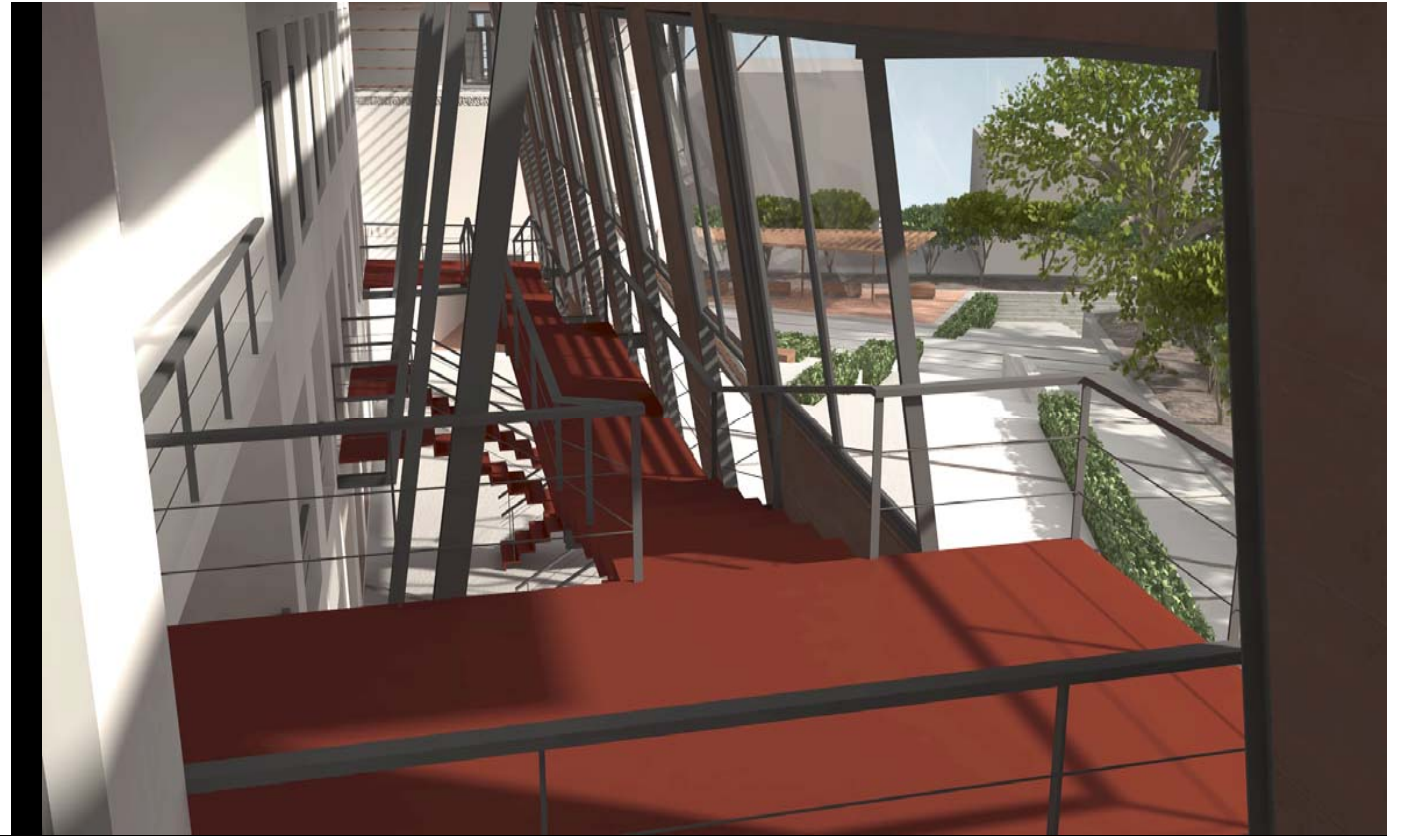
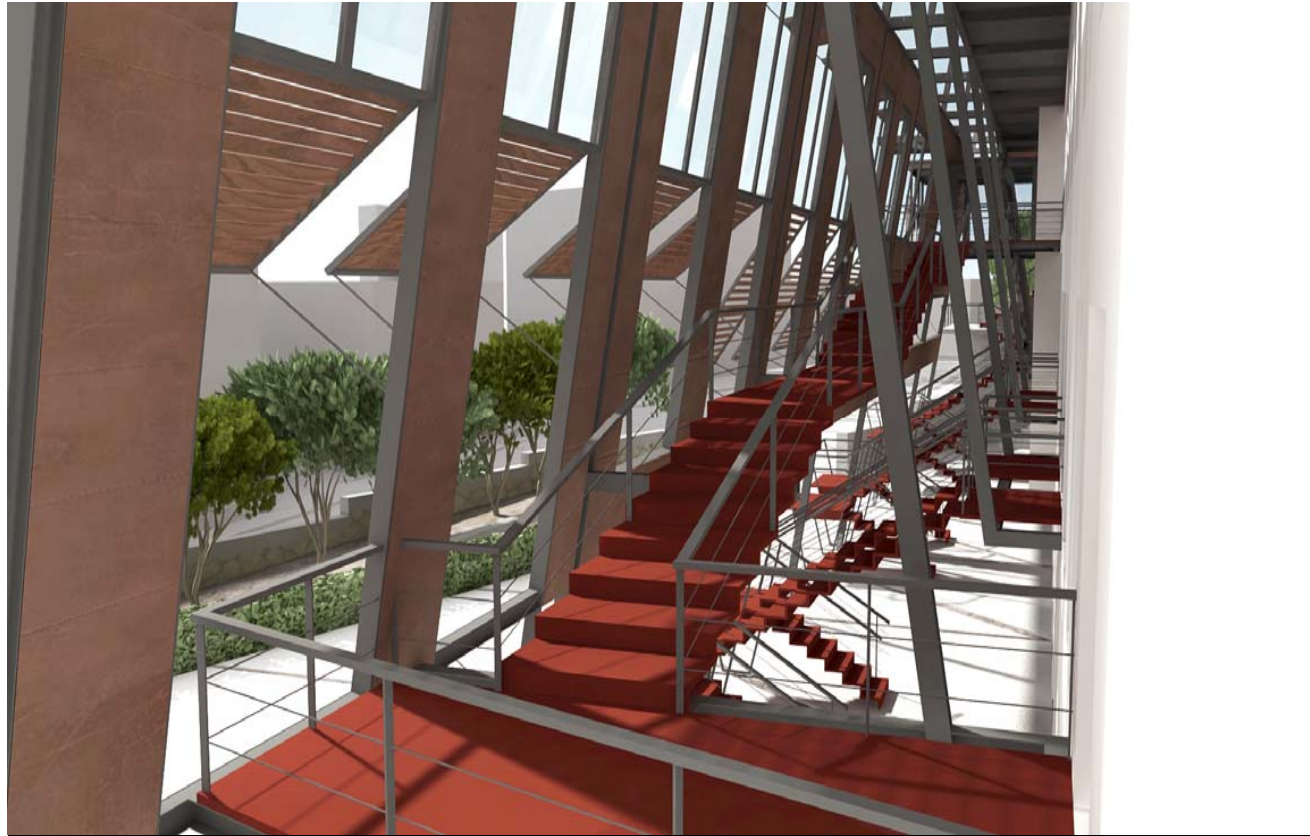

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΓΚΑΡΑΖ (-6.40m)

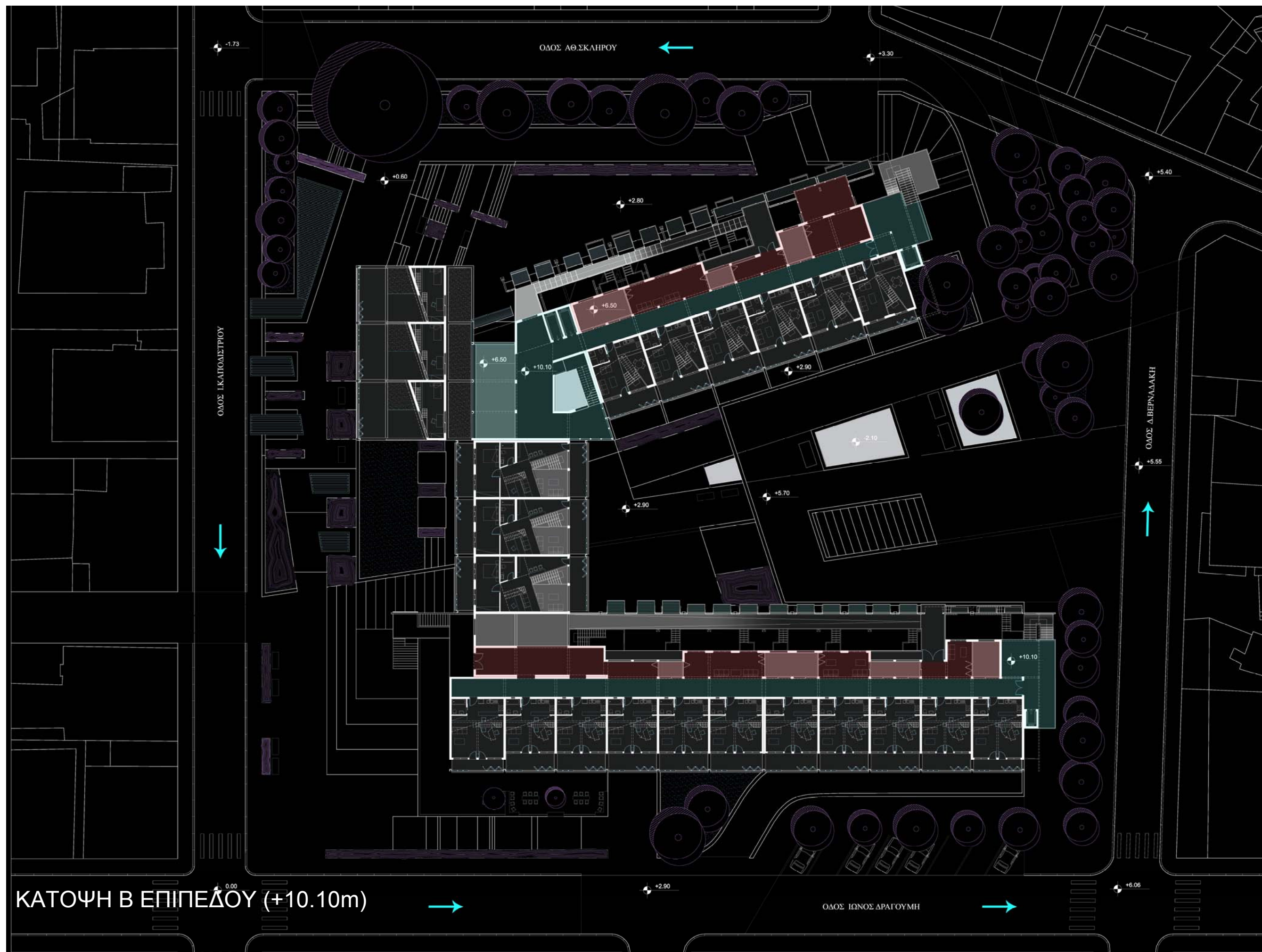
ΚΑΤΟΨΗ Α ΕΠΙΠΕΔΟΥ (+6.06)

Βόρεια πτέρυγα

Νότια πτέρυγα

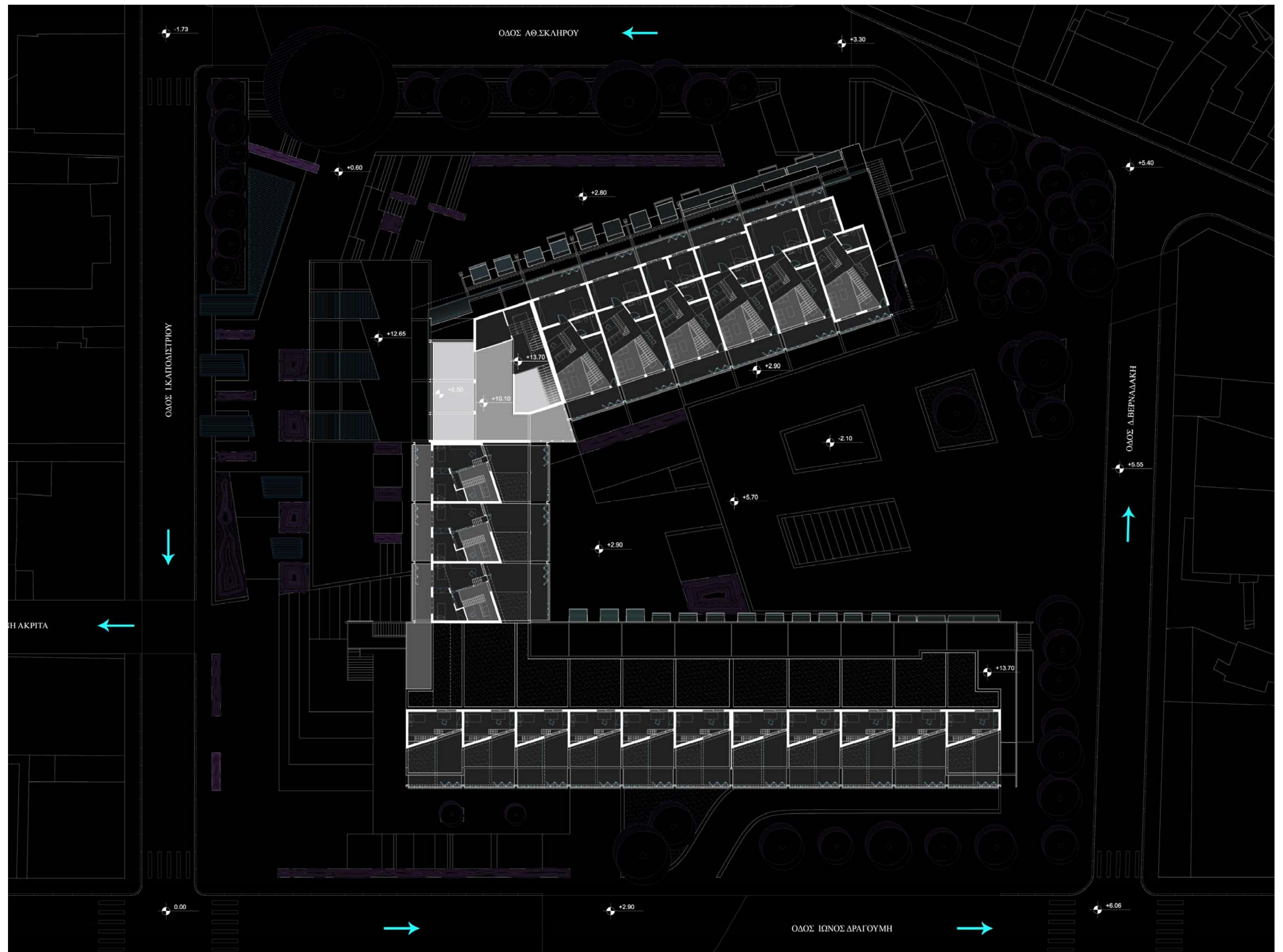

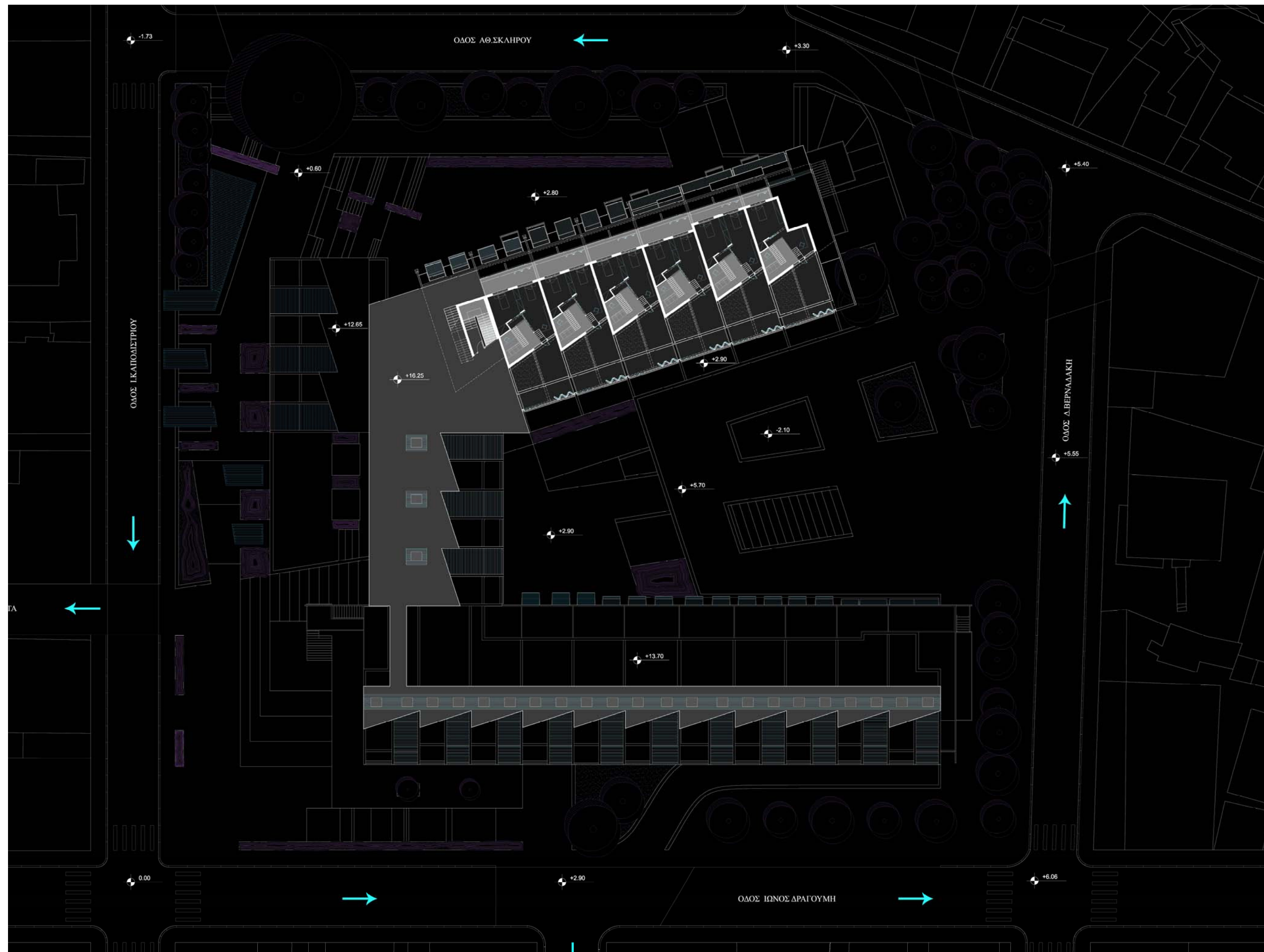

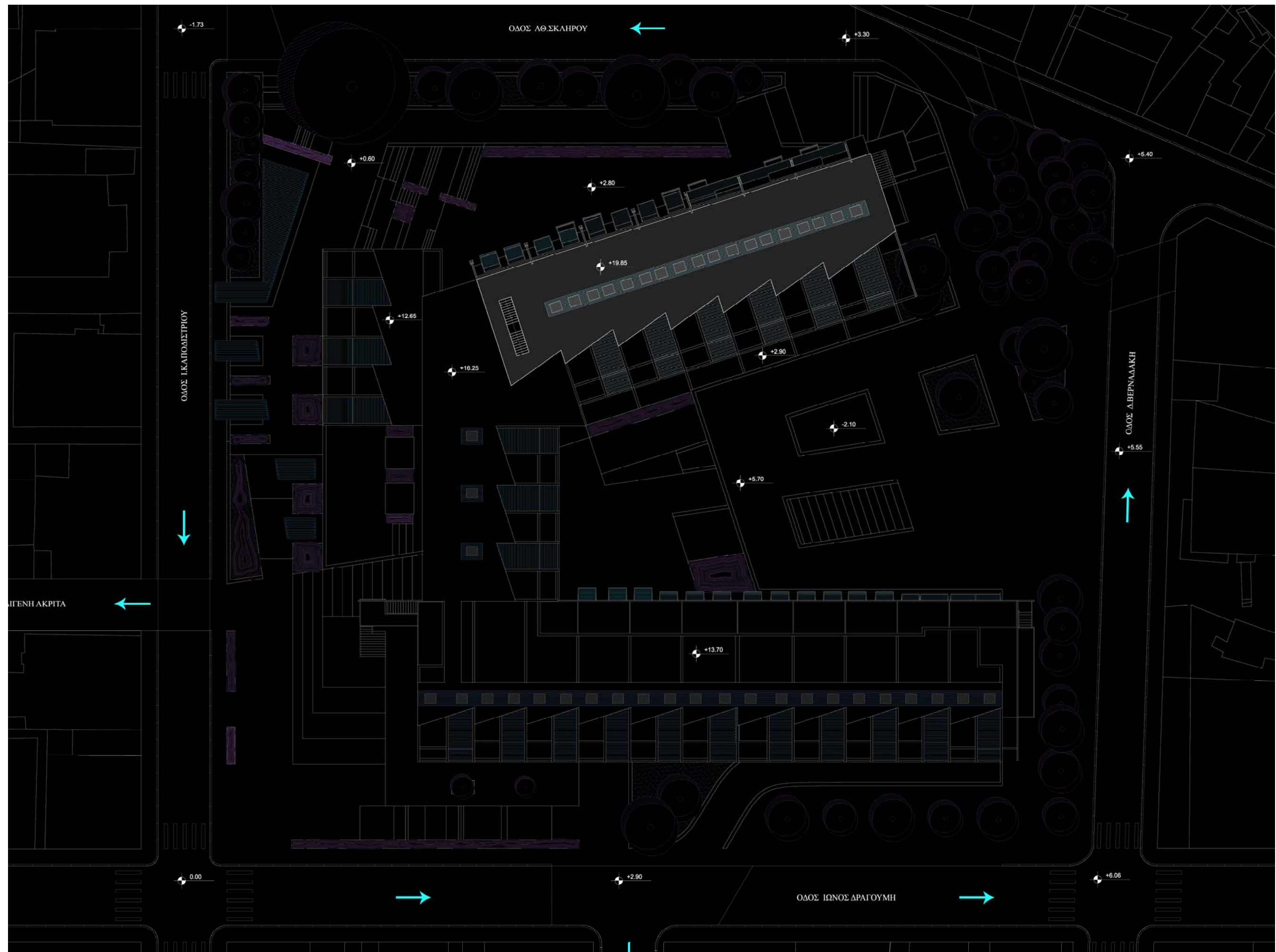
Κοινωνικοποίηση (Διαμόρφωση σημείων συνεύρεσης των ενοίκων)

Tinggarden Cohousing in Denmark, July 1999

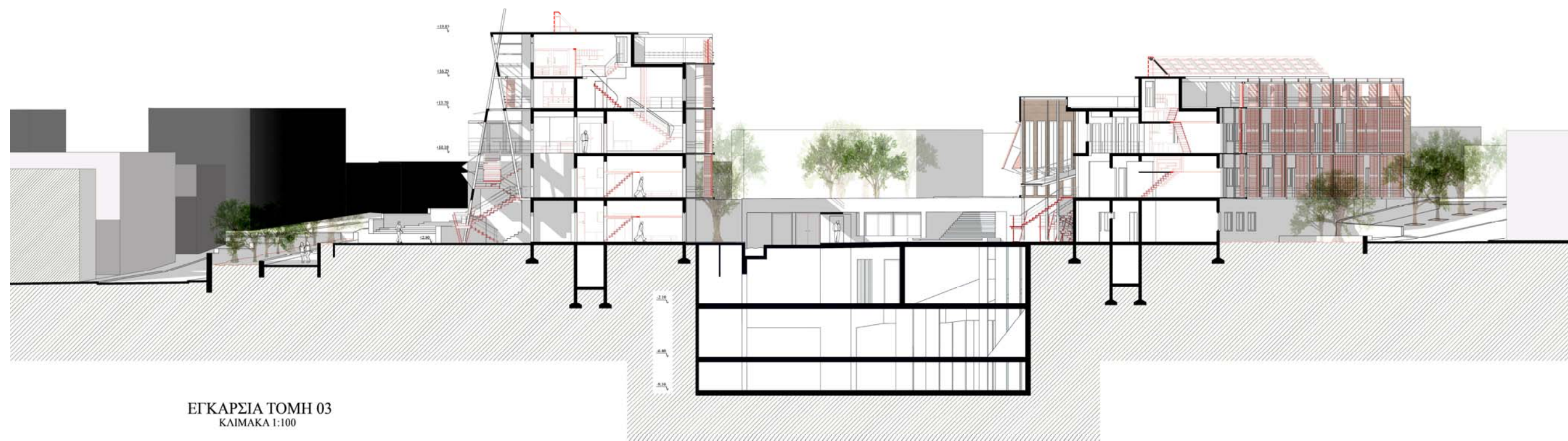
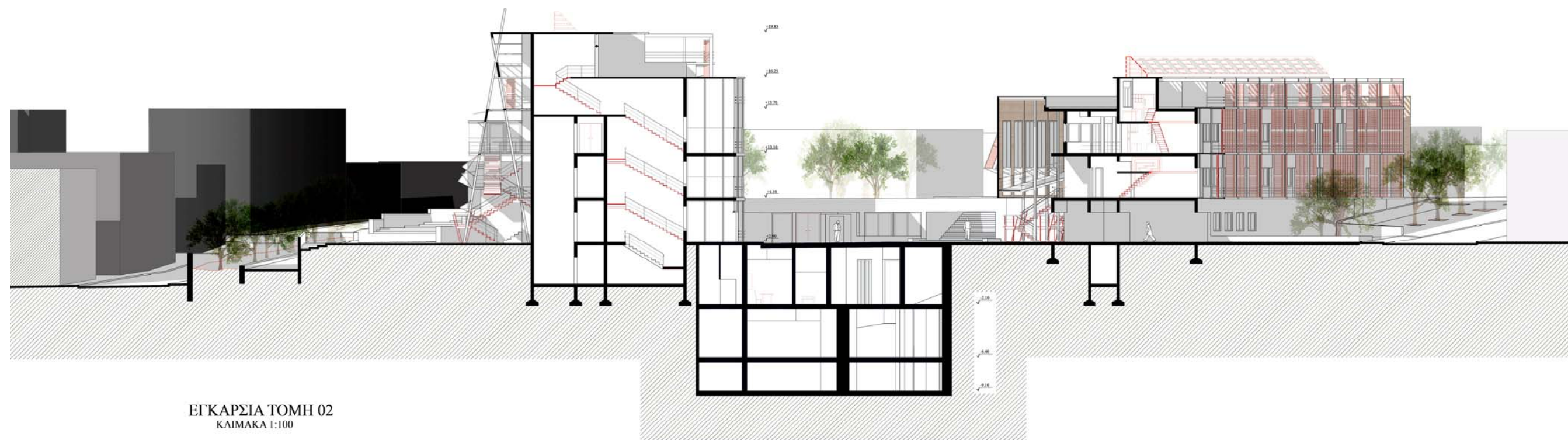

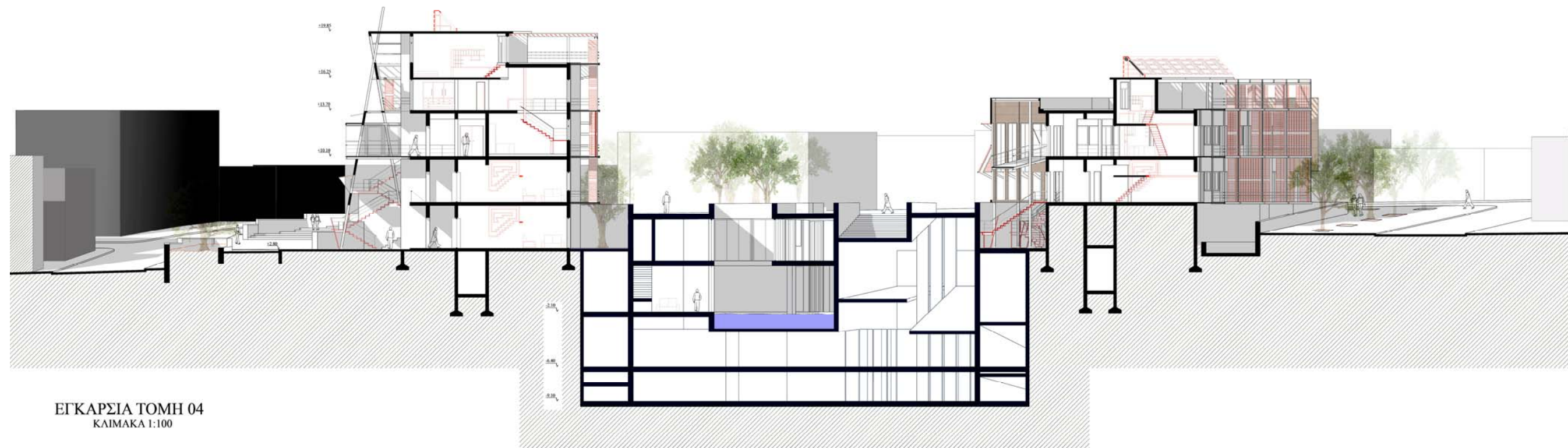

ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΜΗ (Διαμήκης 01)

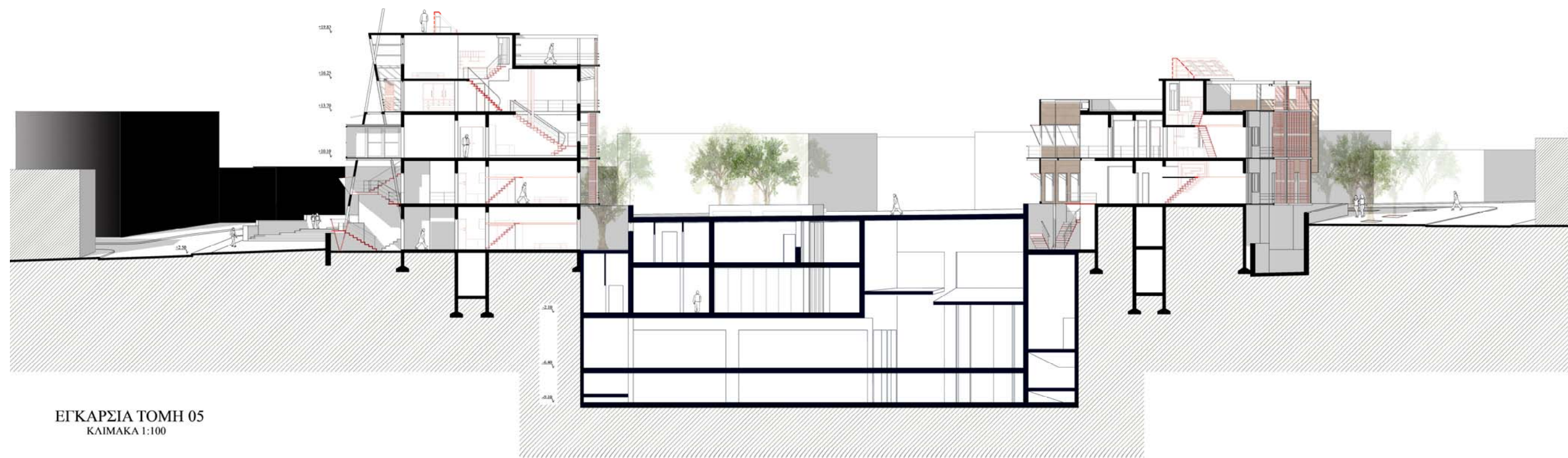

ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΤΟΜΗ 01
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

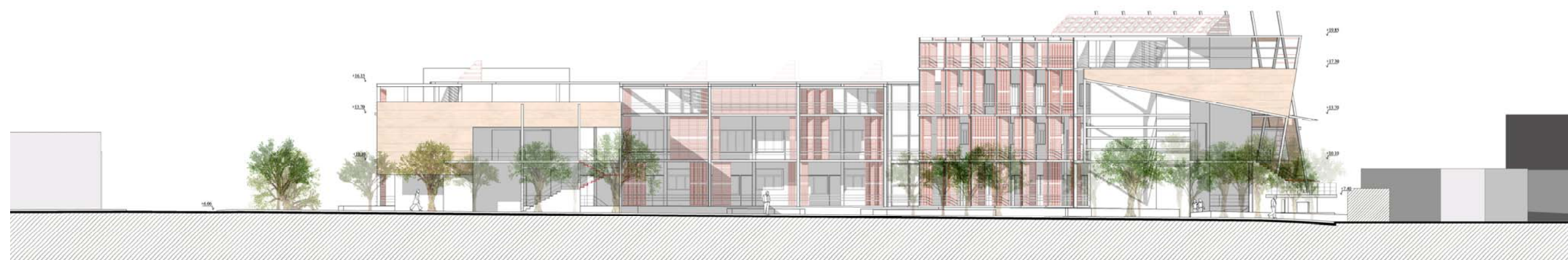
ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΤΟΜΗ 04
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΤΟΜΗ 05
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

NOTIA OΨH
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

BOPEIA OΨH
ΚΑΙΜΑΚΑ 1:100

Διατήρηση Τυπικού Χαρακτήρα Νότιας Όψης

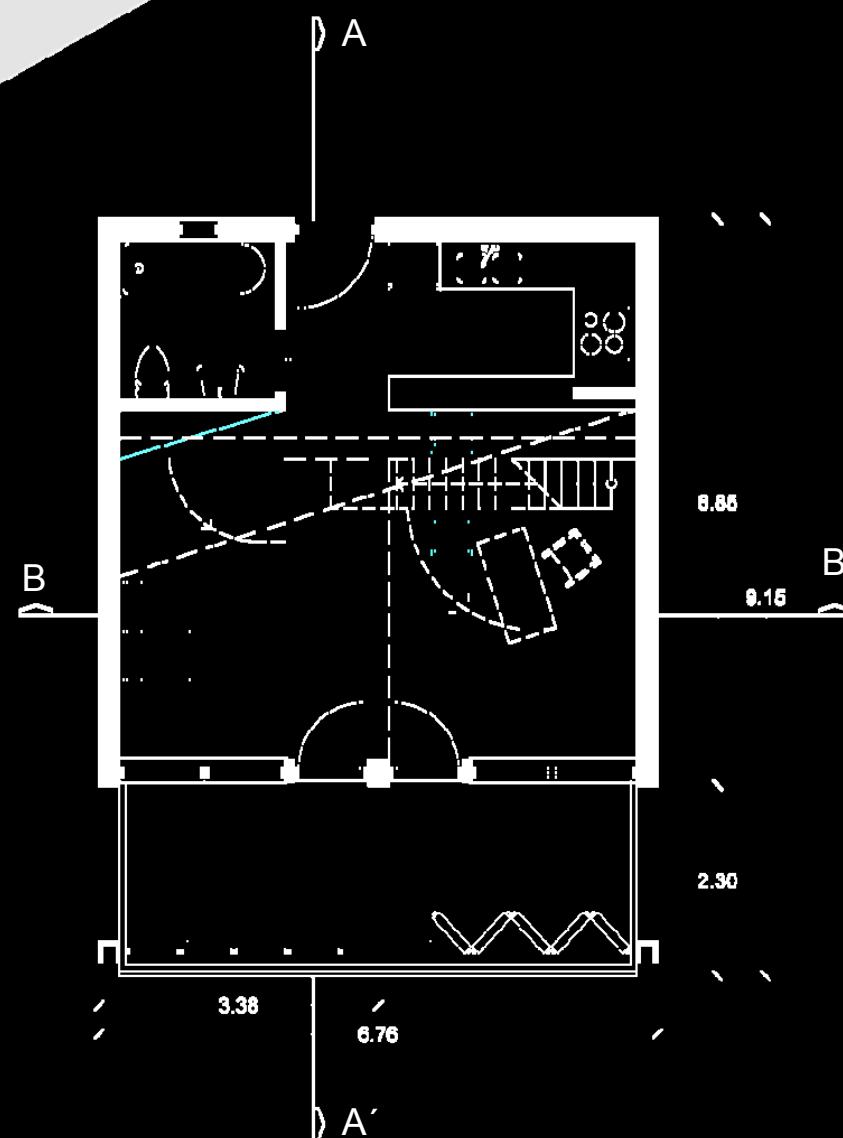

Hotel les Thermes, Jean Nouvel, 1992

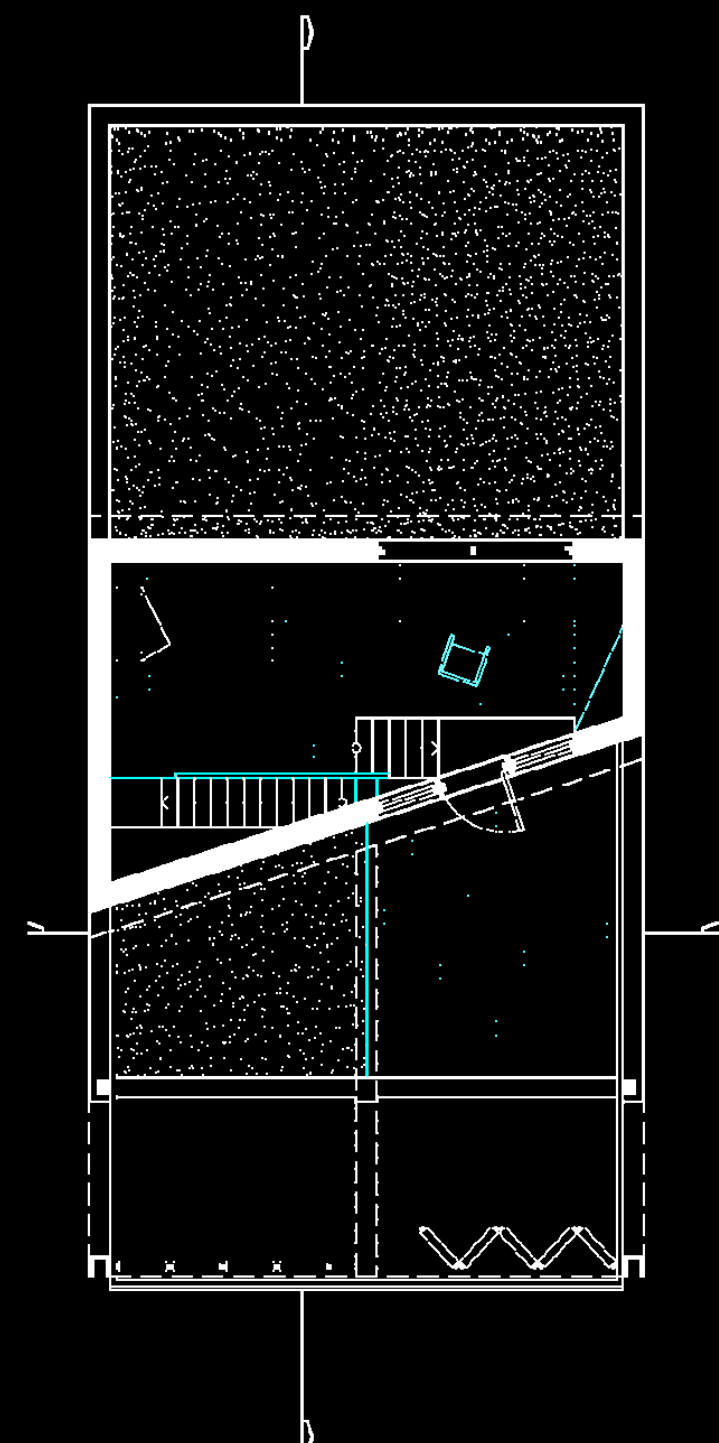

ΤΥΠΟΣ 01 (Duplex)

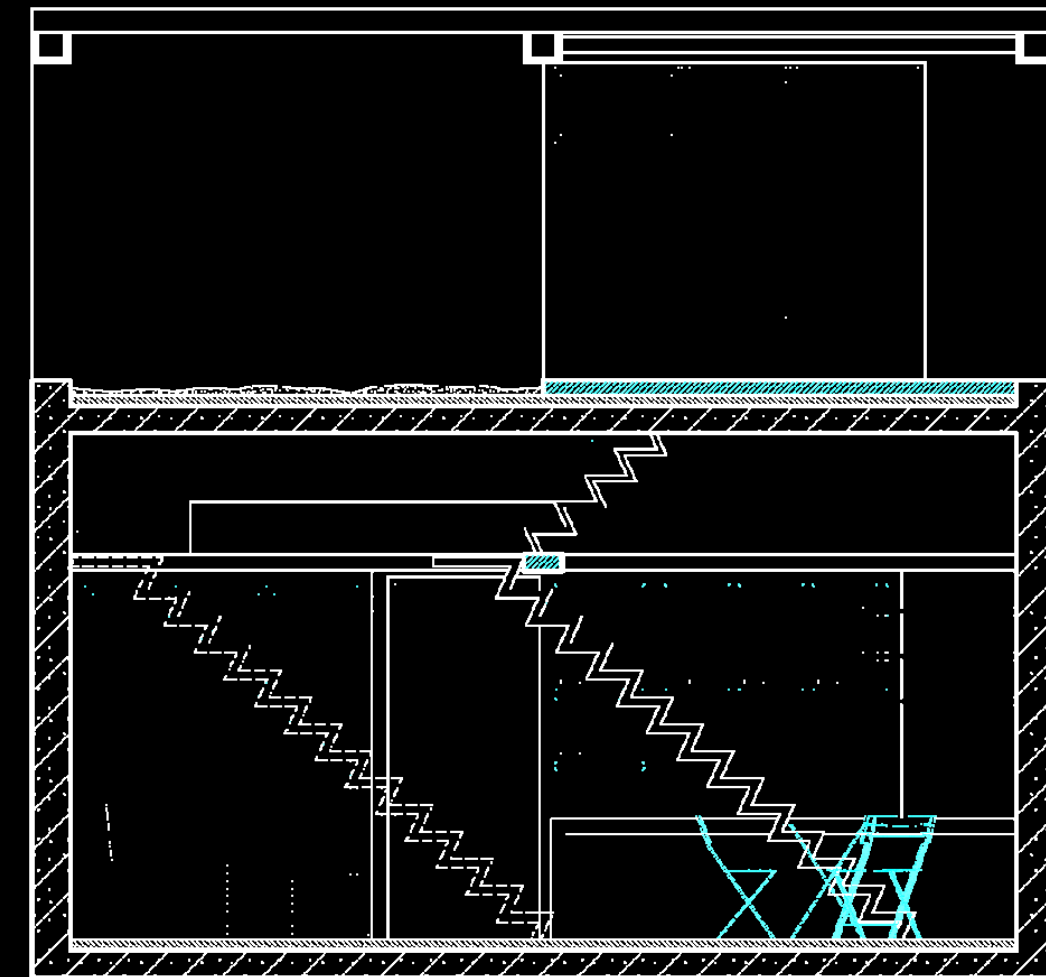
- Διαστάσεις: 6,76*6,85 μ.
- Εμβαδόν: 65 τ.μ.
- Μεταβλητότητα
- Διαμόρφωση ενιαίου ισογείου επιπέδου

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΟΥ

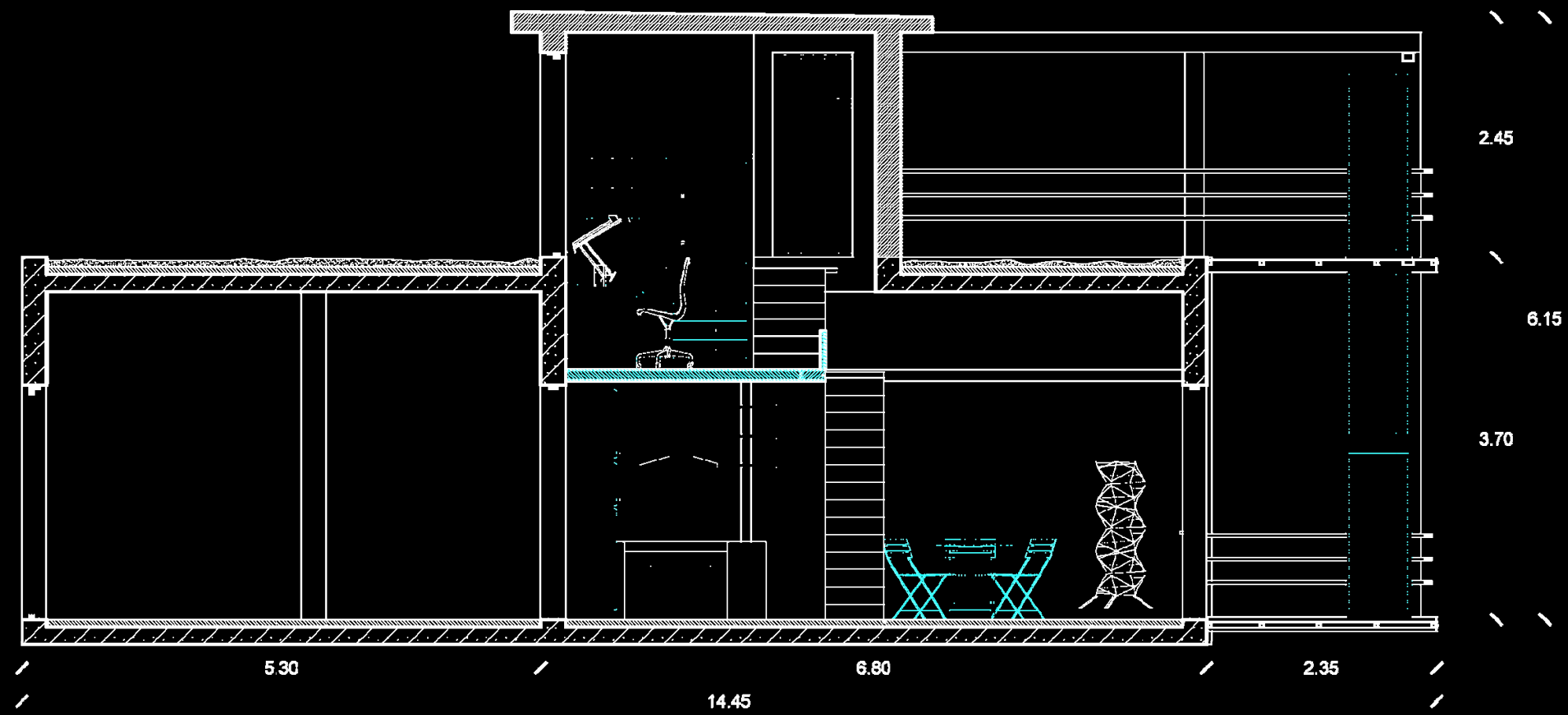
2.45

6.40

3.95

6.76

TOMH B-B'

TOMH A-A'

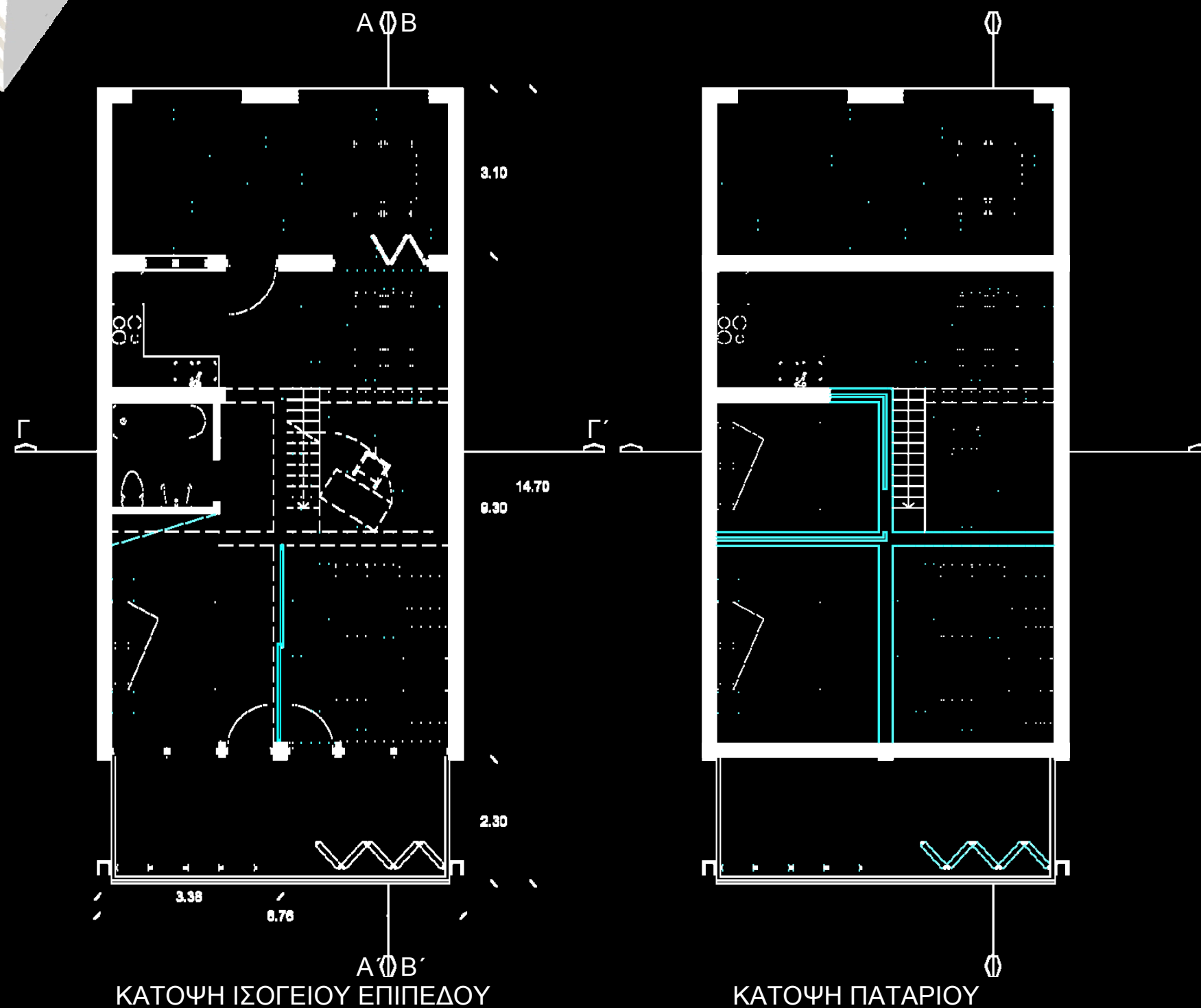
ΠΡΟΣΟΨΗ

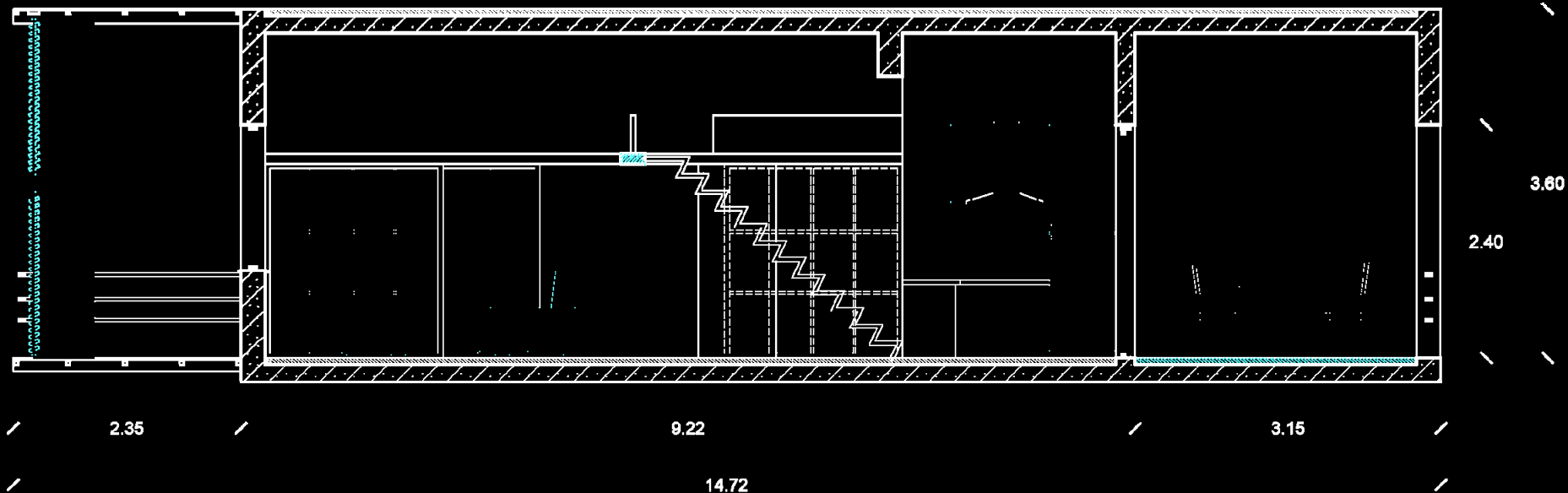

ΤΥΠΟΣ 02 (Simplex με πατάρι)

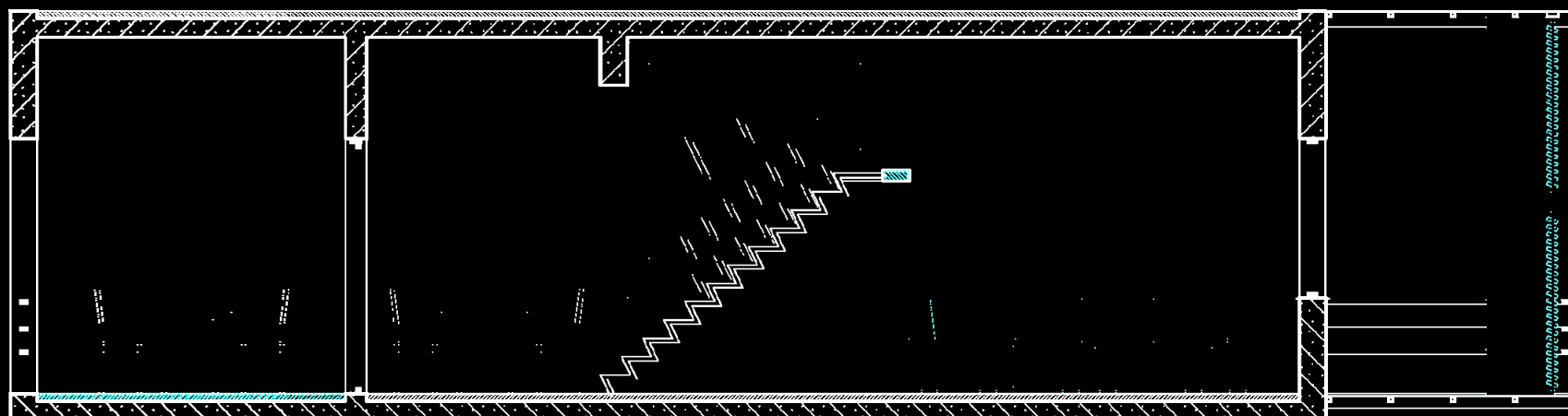
- Διαστάσεις: 6,76*9,30 μ.
- Εμβαδόν: 62 τ.μ.
- Μεταβλητότητα
- Διαμπερότητα
- Ζωνοποίηση χρήσεων-Χώρων

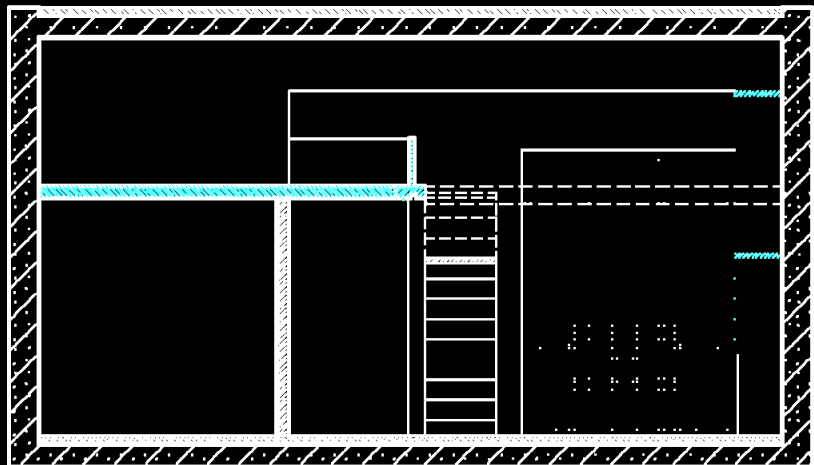

TOMH A-A'

TOMH B-B'

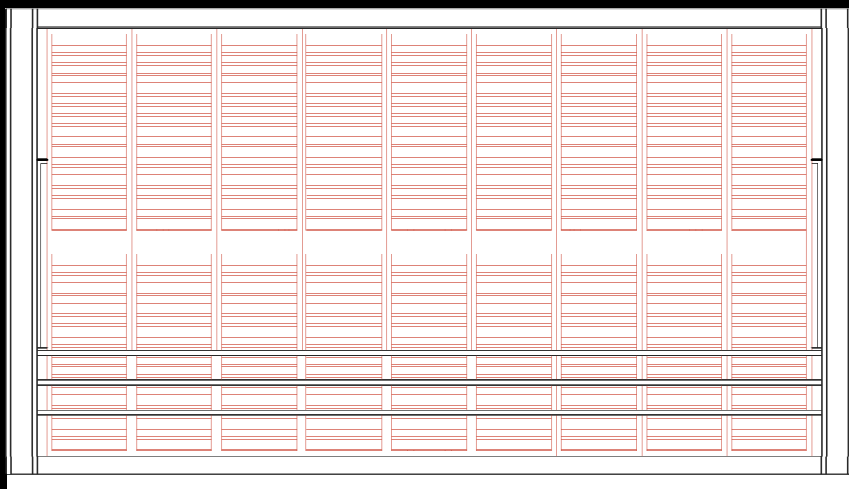

3.60

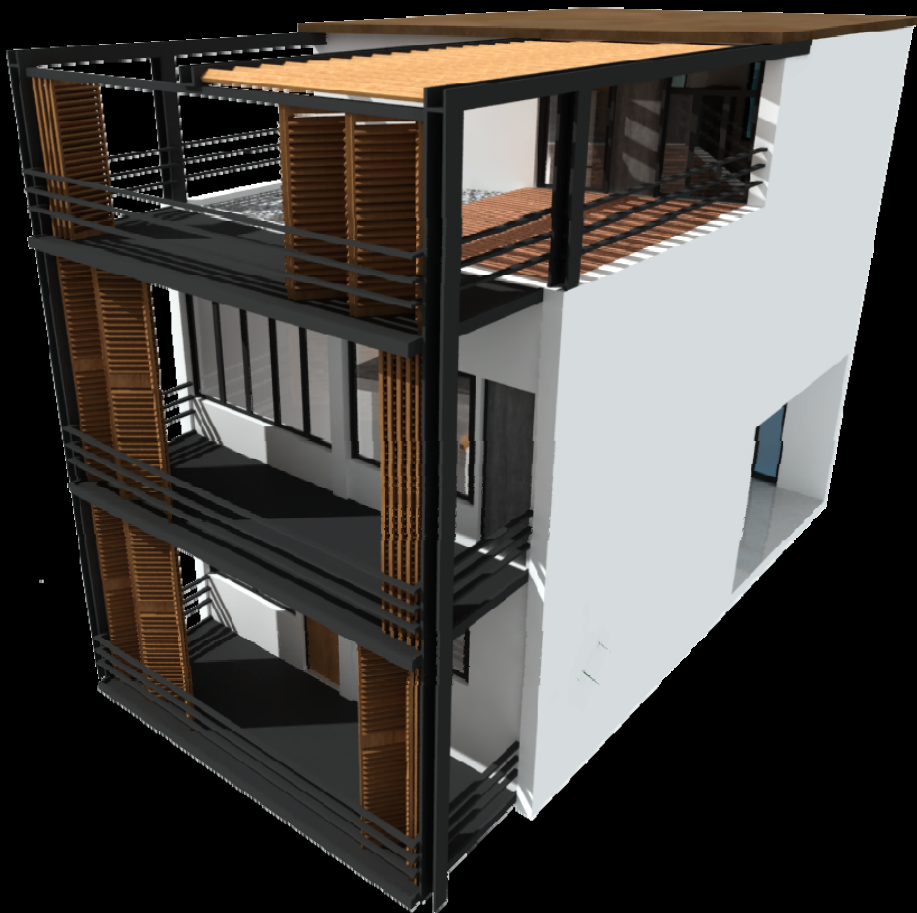
6.76

ΤΟΜΗ Γ-Γ'

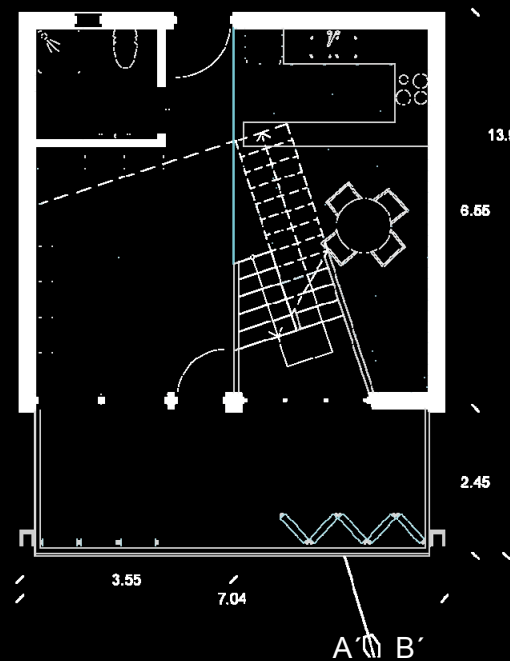
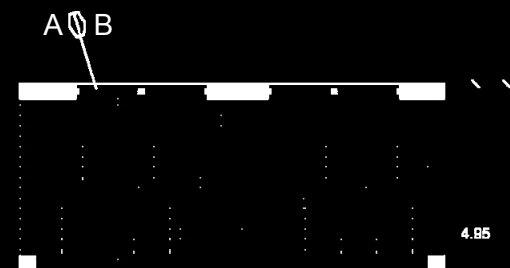
ΠΡΟΣΟΨΗ

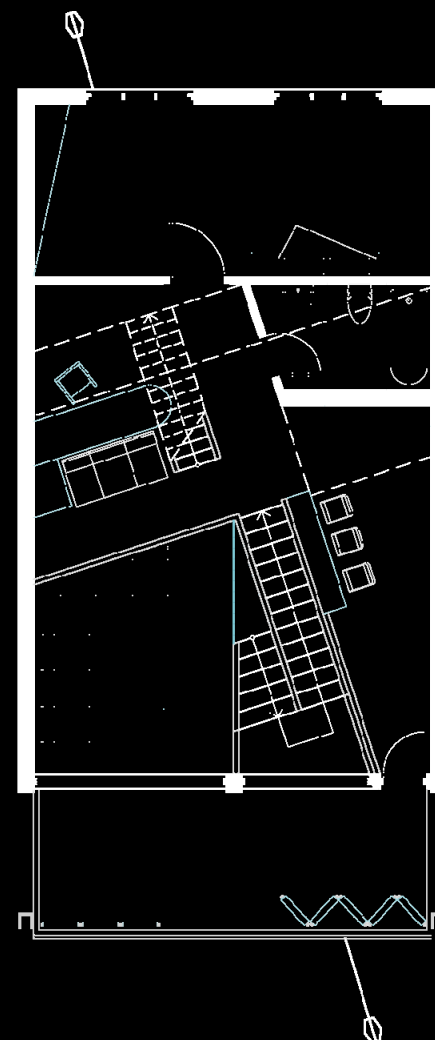

ΤΥΠΟΣ 03 (Triplex)

- Διαστάσεις: 7,04*11,50 μ.
- Εμβαδόν: 124 τ.μ.
- Οπτική επαφή ημιδιωτικών χώρων
- Στρέψη ορθοκανονικού συστήματος κάτοψης

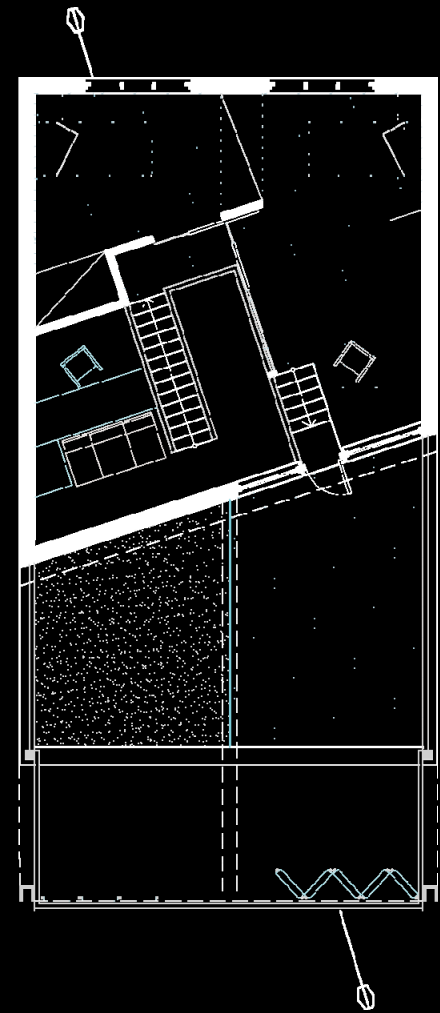
ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ

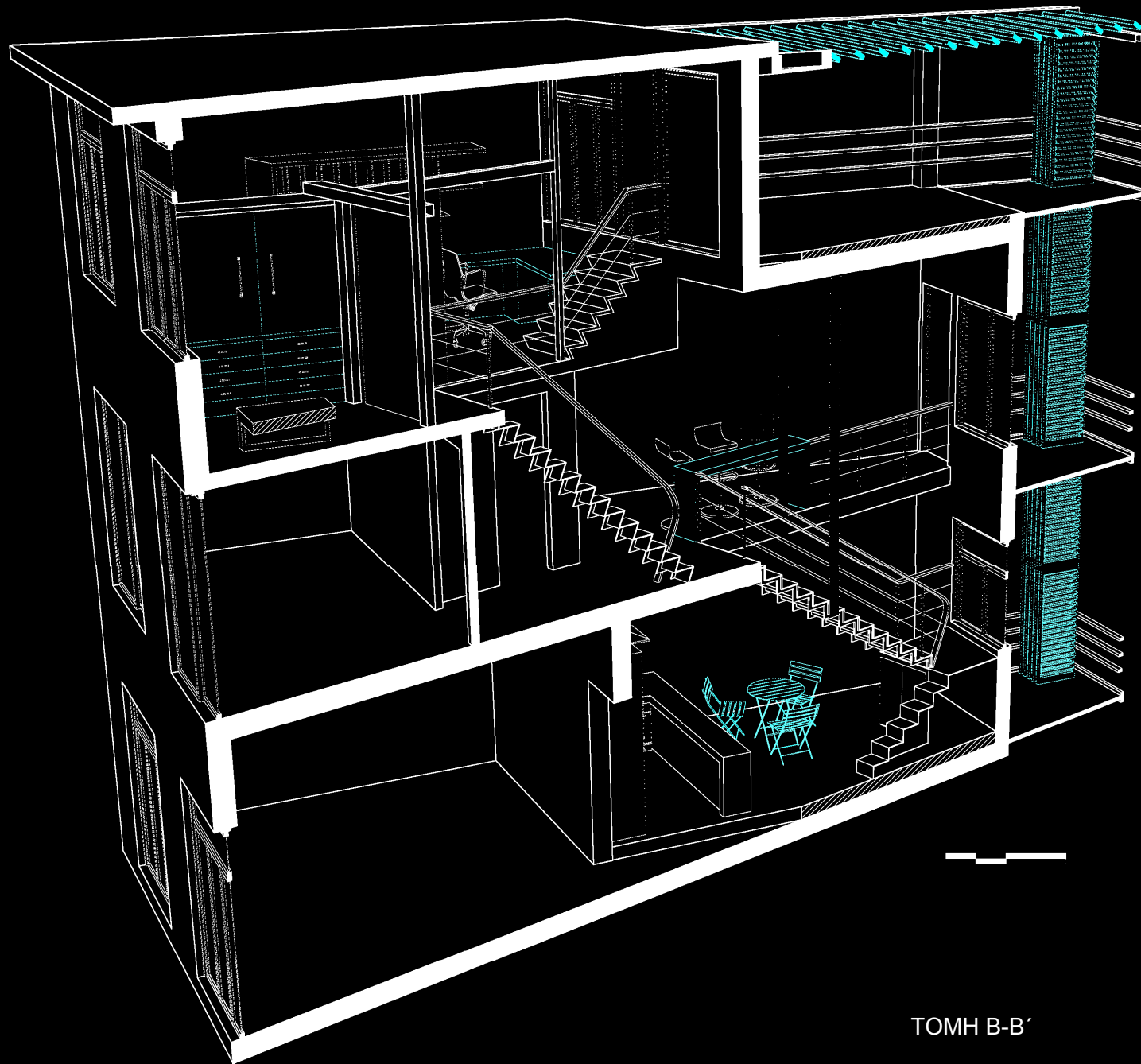
ΚΑΤΟΨΗ Β ΕΠΙΠΕΔΟΥ

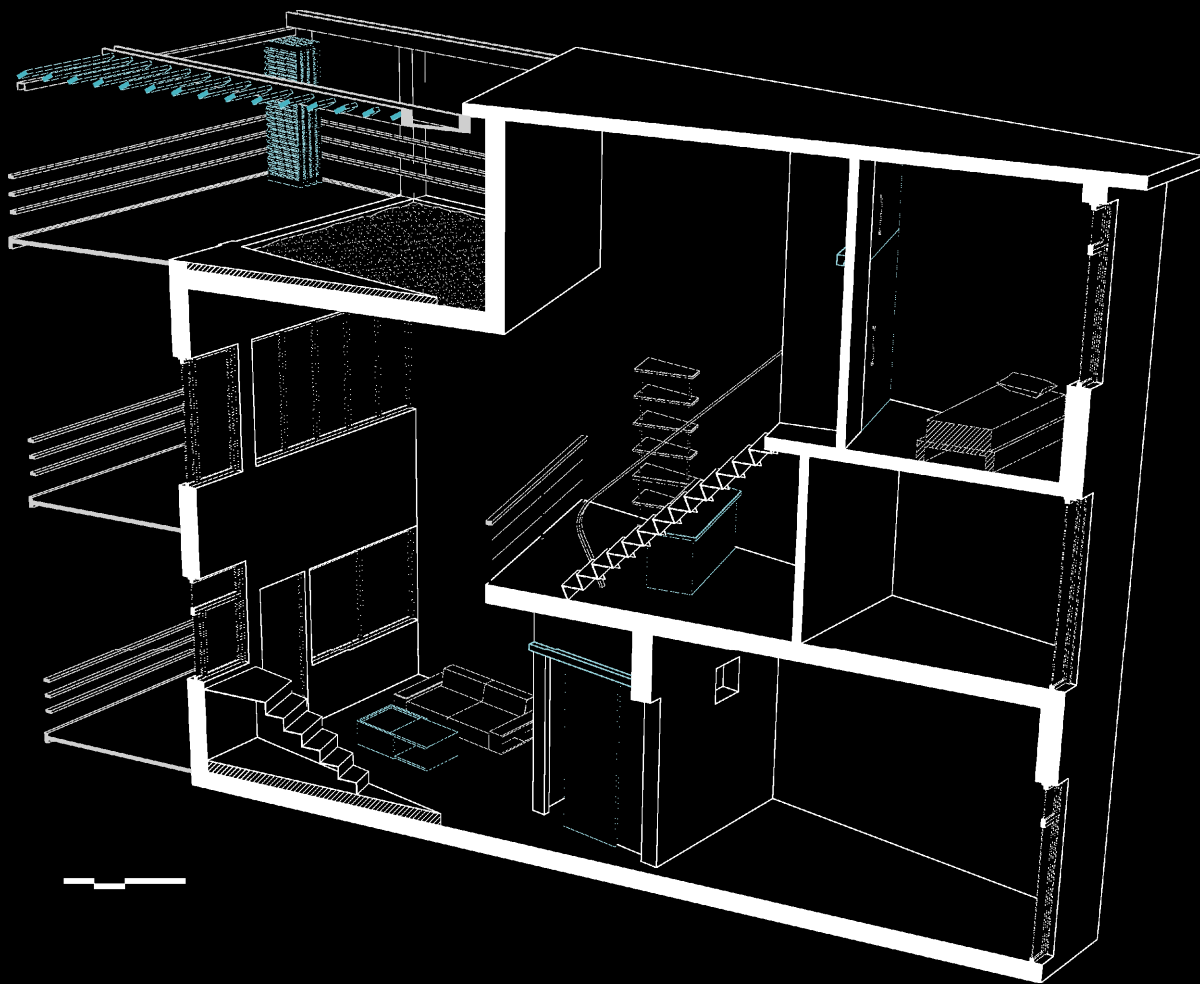

ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΟΥ

TOMH B-B'

ΤΟΜΗ Α-Α'

ΠΡΟΣΟΨΗ

